

Menemen Jandarma kumandanı tevkif edildi

Hükümetin Meclisten fekalâde bazı salâhiyetler istemesi Dahiliye vekilinin tetkikatından alacağı neticelere bağlıdır

Ankara, 29 (Vakit) — Menemen hadisesinin alâkadar olduğu suikast şebekesi geniştir. İzmir vilâyetinden başka Manisa, Balıkesir, İstanbul gibi muhtelif mahallerde şimdiden bir takım tevkifat yapılması bunu göstermektedir. Şümülü dairesi bu kadar geniş olan ve memlekette cümhuriyet ve inkılâp esaslarını yıkmaya matuf görünen bu cinayetin tahkikat ve muhakemesinin süratle intacı için hükümetin Büyük Millet Meclisinden fevkâlâde bazı salâhiyetler isteyeceği şüphesizdir. Ancak bazı akşam gazetelerinde bugün bu yolda meclise bir teklifi kanunî verileceği hakkında intişar eden haberler doğru değildir. Başvekil Pş. Ankaraya geldikten sonra hükümet vaziyeti yeniden tetkik edecek ve her halde bahsedilen şekilde bir teklifi kanunî vaki olmak için daha bir müddet beklemek lâzımgelcektir. Böyle bir kanunun meclise sevkedilebilmesi için Menemen ve havalisinde bizzat tahkikat yapmak üzere giden Dahiliye vekili Şükrü Kaya B. in avdet etmiş olması lâzımdır.

Şerirlerin cezası şüphesiz verilecek

Fakat bu iş bu kadarla kalmaz, kalmalıdır, kalmıyacaktır

Kubilây Beyin başı kesiliren alkış tutan Menemenliler kimlerdir, bu seni hareketi niçin ve nasıl yaptılar ?

Yazan : Mehmet Asım

İşittik; fakat inanmamıştık. Menemende irtica bayrağını çeken Derviş Mehmet adlı vatan haini, zabıt vekili ve muallim Kobilây Beyin başını keşken orada bulunan Menemen ahali-sinden bazı kimselerin el çırparak alkışladıklarını duymuştuk; fakat Türk milletini imzâ bu kadar alçak ruhlu insanlar bulunabileceğine ihtimal vermemiştik. Onun için:

— Bu mümkün değildir!,

Demiştik.

Fakat Gazi Hz. nin Erkânı Harbî-i Umumiye Reisi Fevzi Pş. Hz. ne yazdığı taziyenemeyi okurken gördük ki hiç bir vicdanlı vatandaşın ihtimal vermediği bu hâdise maalesef doğrudur. Evet, bir takım Menemenliler mehti çetesi reisi derviş Mehmet alcağı Kubilây Beyi koyun gibi boğazlar-ken, etrafında toplanmış olan bu vahşi trynetli adamlar bu müthiş manzara karşısında el çırpışlar, o cümhuriyet düşmanının misli duyulmuş şenaaatini alkışlamışlardır!

Vak'a haddi zatında çok iğrençtir. Fakat bu leimane hareketin iğrençliği derecesini anlamak için biraz daha tafsilât vermek lâzımdır.

Dördü yaşlı ve sakallı, ikisi genç olmak üzere altı kişiden mürekkep olan irtica çetesi hâdise günü sabah-leyin erken Menemene giriyorlar, doğ-ruca Menemenli Şeyh Saffet isminde birinin evine girip görüşüyorlar, sonra camie varıyorlar, oradan yeşil bay-rağı alıyorlar, bir kısım cemaat ile beraber dışarıya çıkıyorlar, ve (seriat isteriz!) yaygarasile tahrikâta baş-lıyorlar. Bu sırada Menemende ki a-lay kumandanlığına hâdise haber ve-riliyor, derhal zabıt vekili Kubilây Beyin kumandası altında bir manga gönderiliyor.

B. irtica çetesinin bulundu-ğu yere, hükümet konağı civarında sekiz yüz ağız denilen mahalle, geli-yor, kalabalığı görüyor. Yanındaki neferleri yirmi adım geride bırakıyor. Yalnız başına ilerliyor. Vaziyeti şüp-hesiz iyi bilmediği için Derviş Mehmedin ve avencesinin ne yapmak istedi-ğini öğrenmek istiyor, bir irtica ha-reketi karşısında bulunduğunu anla-yınca bu adamları karakola götürme-ğe çalışıyor. Çok fena bir mukabele ve mukavemet görüyor. Bunun üzeri-ne kahraman genç tahammül edemi-yor. Çete reisinin yakasma yapıyor. (Benimle beraber geliniz.) diyor.

[Alt tarafı ikinci sayfamızda]

Menemendeki ulu şehidin mezarında Dahiliye vekili dün şayanı dikkat bir hitabe irat etti

Şimdiye kadar Menemen, İzmir, İstanbul ve Balıkesirde tevkif edilenler yüzden fazla

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya B.

Menemen, 28 (Vakit) — Bugün saat üç buçukta Bandırma eks-presile Dahiliye vekili Şükrü Kaya B. ve Ordu müfettişi Fah-rettin Pş. buraya geldiler. İstas-yonda İzmir valisi Kâzım ve Fırka kumandanlarından Mustafa Paşalar ile hükümet ve Halk fukası erkânı tarafından karşı-landılar. Bir müfreze asker de selâm resmini ifa etti. Vekil Beyin duyduğu teessür çehresin-den anlaşılıyordu. Trenden indik-ten sonra Kışla caddesinde Şe-hitler kabristanına gidildi ve Şükrü Kaya B. şehit Kubilây Beyin kabri önünde şu hitabeyi irat etti:

«Burada şereflerile yatan şe-hitler cehalet ve taassubun feci kurbanıdır. Size bunların hu-zurunda taziyetlerimi, teessürlerimi beyan ederim. En çok teessüre şayan olan cihet bu vazife kah-ramanlarına karşı yapılan feci cinayet müvacehesinde bazı kim-selerin lâkayt ve hatta tasvipkâr bulunmalarıdır.

Cehalet ve taassubun önüne geçilmeyecek olursa birgün va-tanın ve cümhuriyetin de bu ce-halet ve taassuba kurban gitme-sinden korkulur. Bu şehitlere, inkılâba ve vatana karşı bu ci-nayeti irtikâp edenler elbette cezasız kalmıyacaklardır.»

Sonra hadise mahalline gidil-di ve halk tarafından karşılan-dı. Şükrü Kaya B. burada halk-tan bazılarından hadise hakkın-da izahat istedi. Halk sorulan suallere sarahatle cevap verdi. Bundan sonra hükümet konağı-na gelindi. Burada bulunan İzmir müddeumumisi Hidayet B. ha-dise hakkında Şükrü Kaya B. e tafsilât verdi.

MENEMENDEKİ MEVKUFLAR 39 KİŞİ

Manisa, 27 (Vakit) — Tahkikat dos-yaları ile birlikte Menemene gönderilen mevkıfların adedi 39 dur. Adliye ta-rafından evleri aranıldı ve evlerinde bir takım mektuplar ve kâğıtlar bulun-du. Bunlar irtica hareketinin inkişafı için kuvvetli birer delil olacak mahi-yettedirler. Salâhiyetlilerden aldığımız malûmata göre vaziyetin ilk per-desi tamamen inkişaf etmiştir. Mür-tecilerin mefsuburkunun teşekkülün-den sonra faaliyete geçtikleri, fakat infisahtan sonra tereddüt gösterdik-leri anlaşılmalıdır, son hâdise ile de va-kitsiz ve ansızın patlak verdiği mey-dana çıkmaktadır.

Bugün tevkif edilenler henüz Mene-mene gönderilmemişlerdir, Burada istivap ediliyorlar.

Ankara, 28 (Telefon) — Menemen hâdisesinin tahkikatına ehemmiyetle devam edilmektedir. Şimdiye kadar Balıkesir, İzmir ve İstanbulda tevkif edilenlerin adedi yüzden fazladır. Es-ki âyan azasından Şeyh Halil Ef. İz-mirde yakalanmış, Balıkesire gönde-rilmiştir. Diğer tevkif edilenlerin ço-ğu eski şeyhlerdendir. Maktul derviş Mehmet hain çerkes Etemin arkadaşı-rındandır. Evelce çerkes Etemle kaç-muş, ismi yüz ellilik listede olmadı-ğından geri dönmüştür.

Manisa ve Menemende yüksek me-murlar hakkında da tahkikat yapı-lıyor. Hâdiseye bunların ihmalleinin sebep olduğu tahmin ediliyor. Hâdis-e nin bir sergüzeştten ibaret olduğu yo-lundaki sözlerin pek boş olduğu anlaşıl-maktadır.

Ankara, 28 (Telefon) — Fethi ve Nuri Beylerin İstanbulla gitmeleri Me-nemen hâdisesile alâkadar görülmek-tedir.

İzmir, 28 — Menemen hâdisesi tah-kikatı kemali ehemmiyetle devam edi-yor. Tahkikatı idare eden zevat aza-mî bir ketumiyeti muhafaza ediyorlar.

[Alt tarafı 7 inci sayfamızda]

Gazi Hz. dün kunduracı-ların dertlerini dinlediler

Başvekil Pş. ile birlikte ayakkabıcılık sergisini gezdiler ve çok beğendiler

Gazi Hz. ayakkabıcılar cemiyetinin Çarşıkapıdaki merkezinden ayrılırken cadde kalabalığından geçilmez bir hâl almıştı

Reisicümhur Hz. dün sabah saray-daki dairelerinde meşgul olmuşlar ve saat 15 te refakatlerinde Başvekil İ-smet Pş. Hz. Afyon meb'usu Ali, Te-kirdağ meb'usu Cemil, Reşit Galip, Kütahya meb'usu Recep, Kılıç Ali, Recep Zühtü, Seryaver Rüsuhi, Riya-seticümhur Umumi Kâtibi Fevrik Bey ler olduğu halde otomobile saraydan ayrılmışlardır. Gazi. Hz. saraydan çıktuktan sonra tramvay yolunu takip ederek Beyazıtta vasil olmuşlar, bur-da talebe yurdu ittihaz edilecek olan eski itfaiye merkezi binasını gezerek tetkikat icra buyurmuşlardır.

Reisicümhur Hz. bir müddet son-ra Çarşı kapıdaki ayakkabıcılar cemi-yeti merkezini teşrif etmişlerdir.

Büyük Reisimiz, Başvekil Pş. Hz. ve diğer zevat burada cemiyet reisi ve idare heyeti azası tarafından karşılan-mıştır. Gazi Hz. cemiyet merkezinde yarım saatten fazla kalarak cemi-yet azası tarafından yapılan yerli kun-duraların teşhir edildiği sergiyi gez-mişlerdir.

Reisicümhur Hz. sergiyi beyenmiş-ler, memnuniyetlerini izhar buyurarak memleketimizde imal edilen yerli kun-

duraların her cihette ecebi mallarına faik olduğunu söylemişlerdir.

Reisicümhur Hz. bir müddet ist-irahat buyurmuşlar. Cemiyet re-isile görüşerek türk ayakkabıcı es-nafının temennileri ve ihtiyaçları hak-kında hasbuhalde bulunmuşlardır.

Cemiyet reisi Naci B. Gazi Hz. ne yer-li ayakkabıcılığın bir buhran geçirmek-te olduğunu gümrük tarifesinde yerli ayakkabıcılığın ecebi mamulâtına kar-sı himaye edilmesi lüzumunu arzemiş-tir.

Bu sırada Gazi Hz. nin teşrifini duyan halk caddeye toplanmışlar tram-vay yolunu kapatacak derecede kesif bir kalabalık teşkil etmişlerdir.

Gazi Hz. Çarşıkapıdan ayrılmala-rını müteakip Kadırgada bulunan ta-lebe yurdunu teşrif etmişler, burada bir müddet kalarak tetkikat icra bu-yurduktan sonra Beyoğluna çıkmışlar, Taksim Gazhane yokuşundan saat 17 de saraya avdet buyurmuşlardır.

Büyük Reisimizin daha birkaç gün şehrimizi şereflendirecekleri, badehu Bursayı teşrif ettikten sonra seyahat lerine devam buyuracakları anlaşıl-maktadır.

Verdiğimiz haber doğrudur Şehrimizde tevkif edilenler 26 değil, sekiz kişi

Müddei Umumi Kenan B. bunların niçin tevkif edildiklerini anlatıyor

(Menemen) hâdisesile alâkadar ol-dukları noktasından haklarında İstan-bulda tahkikat yapılarak yakalanan-ların yazdığımız gibi sekiz kişiden i-baret olduğu mütemmim tahkikatımız la kat'i surette anlaşılmalıdır. Bunlar, Erenköyünde Şeyh Esat Efendi ile o-ğ lu ve Filorina muhacirlerinden altı ki-şidir. Manisa tahkikat hâkimliğince haklarında kesilen tevkif müzekkeresi infaz olunarak, tevkif edilmişlerdi İstanbul müddei umumiği bu sek-kişi hakkında hazırlık tahkikatı yap-maktadır. Tahkikat, süratle bitirile-rek, bunlar evrakile birlikte Manisa-ya gönderilecekler, orada tahkikat müstantikliğe derinleştirilecektir.

Bunlardan başka Manisa hastanesi imamlığından müteakit İbrahim Efe-di de Manisa müstantikliğinden gele-ihtar müzekkeresi mucibince mevcu-den Manisaya gönderilmiştir.

MÜDDEİ UMUMİNİN BEYANATI
İstanbul müddei umumi Kenan B.

[Lütfen sayıyı çeviriniz]

Müddei Umumi Kenan B.

Bir türlü bitemedi**Dahiliye vekâletinin tahkikatı hayli uzadı**

Ankara, 28 (Telefon) — Dahiliye vekâleti, Romanyalı çalgıcıları işini İstanbul vilâyetinden tekrar sormuştur. Tahkikat henüz neticelenmemiştir. Diğer taraftan küçük san'atların himayesi ve Türklere hasrı hakkındaki kanun lâiyhası hariciyeden çıkmak üzeredir, derhal Meclise gönderilecektir. Bu lâyiha kabul edildikten sonra bu kabil meselelere meydan verilmeyecektir.

dün akşam üzeri Manisaya şu beyanatta bulunmuştur:

— (Menemen) hâdisesile alâkalar olan eşhas hakkında mahallî tahkikat hâkimliğince verilen tevkif kararı, Manisa cümhuriyet müddei umumiliğinden dün memuriyetimize tebliğ edilmiştir.

Tahkikat hâkimliğinin bu kararı, zabıtaya tevdi olunarak dün akşam infaz olunmuştur. Bundan maada Manisa hastanesi imamından müteakip İbrahim Efendi, hakkında mahallî müddei umumiliğinden yürütülen infaz emri üzerine, dün akşam Manisaya kılınmıştır.

Burada tevkif edilenlerin miktarı, sekiz kişidir. Bunlar Şeyh Esat Efendi ve oğlu ile Manisanın Horoz köyüne İskân edilmiş olan Filorina muhacirlerinden altı kişidir.

Bunların hakkında memuriyetimizce tahkikata vaziyededir. Hazırlık tahkikatının hitamını müteakip evrakla birlikte mazaunlar Manisaya gönderilecektir.

SERBSET BIRAKILANLAR

Diğer taraftan bizim aldığımız malûmata göre Menemen hâdisesile alâkaları görülerek polis müdüriyetine getirilen diğer bazı eşhası dün serbest bırakılmışlardır. Bunlar polis müdüriyetinde isticvap olunmuşlar, Şeyh Esat Efendi ile ve birbirleriyle muvacehe edilmişlerdir. Neticede tevkiflerine lüzum görülmemiştir.

İSTICVAP DEVAM EDİYOR

Şeyh ve arkadaşlarının İzmir ve Menemendeki bazı kimseler ile muhabere ettikleri evlerinde yapılan taharriyatta elde edilen mektup ve vesikalarından anlaşılmuştur. Şeyh ile diğerlerinin isticvabına dün de polis müdüriyetinde devam edilmiştir. Verilen ifadeler üzerine dün bazı kimselerin yeniden malûmatına müracaat edilmiştir. Tahkikat ilerledikçe bazı kimselerin daha polis müdüriyetine getirilerek isticvap edilmelerine muhakkak nazariye bakılmaktadır.

Polis müdüriyetindeki mevkulların sür'atle Menemene sevkedilmeleri muhkardır.

DARÜLFÜNUN BİR MİTING YAPIYOR

Son irtica hareketi Darülfünun talebesini çok müteassir etmiştir. Darülfünunularımız bunun için emînliğe

Şerirlerin cezası şüphesiz verilecek

[Üst tarafa 1 inci sayfamızda]

İşte bu sırada Derviş Mehmet alçakının cinayet arkadaşlarından biri Kubilây Beyi bir kurşun ile arkasından vuruyor. Ağır sur'at yaralanan Kubilây B. hainleri bırakarak biraz ilerideki camiin yanına doğru gidiyor. Fakat Derviş Mehmet lâini durmuyor, kudurmuş gibi bir tehevür ile onu takip ediyor. Genç ve kahraman zabıt vekilini vatan evlâtlarının bu vatanperver ve münevver muallimini tutuyor, sürükliye sürükliye camie doğru götürüyor. Üstüne atılarak, ve zor hıyarak başını binek taşına yatırıyor. Belinden bıçağını çekiyor. Bir insan kalbinin tahammül edemeyeceği bir vahşet ile kesiyor, sonra Kubilây Beyin kesilmiş başını alarak (İnnafetah-naleke) yazılı yeşil bayrağın tepesine asıyor!

(Bu kadar büyük bir alçaklık karşısında oradaki halk ne yapmış?) diye ceksiniz. Hatıra öyle gelir ki oradaki halk müslümanlığından, türklüğünden değil, insanlığından bu derecede tecerrüt etmiş olan bir vahşi ve caninin üzerine atılarak kendisini linç etmiş olsunlar. Hayır. Hayır. Öyle değil. Orada bu müthiş faciayı görenlerden bir kısmı kaçmış. Bir kısmı da çıkarak Derviş Mehmeti alışılamıştır! Hatta Derviş Mehmet haini bu alışılamışlardan aldığı fazla cür'et ile orada bir dükkandan sicim bile almış ve bu sicim ile Kubilây Beyin başını dalâlet bayrağına iyice bağlamıştır! Vakti bir az sonra yine kahraman ordumuzun kıymetli bir zabiti ile yanındaki neferler yetişmiş, caninin cezasını daha orada vermişlerdir. İki şeriki cürmüle beraber öldürmüşlerdir. Diğerlerinin cezaları da şüphesiz verilecektir.

Fakat bu iş bu kadarlıkla kalamaz. Kalmamalıdır. Kalmıyacaktır. Vazife ve inkılâp şehidi kahraman Kubilây Beyin başı kesilirken orada bulunup ta bu emsalsiz cinayeti alkışlayan Menemenliler kimler ise birer birer meydana çıkarılacak ve birer birer yüzlerine tükürülecek, kanunî cezaları verilecektir. Gazi Hazretlerinin çok güzel dedikleri gibi bütün cümhuriyetçi ve vatanperverleri utandıran bu şenaat karşısında türk milletinin hissettiği çok derin elemeler ve teessürler ancak bu suretle biraz sükûnet ve teselli bulacaktır.

*Mehmet Asım***Kastamonuda intihap**

Kastamoni, 28 (A.A) — Umum vilâyet meclisi intihabatı yapılmaktadır. Intihabat İneboluda bitmiş, Cümhuriyet Halk Fırkası namizetleri kazanmıştır.

müracaat ederek bir miting aktine müsaade istemişlerdir.

Mitingin şeklini ve gününü Darülfünun emaneti tayin edecektir. Maamafih bunun bugün veya yarın yapılması çok muhtemeldir.

Mitingte irticaî tel'in eder nutuklar söylenecek ve sokaklarda tezahürat yapılacaktır.

Muallimler arasında tasfiye haberleri yalandır

Ankara, 27 — 326 senesinden evvel muallim mekteplerinden çıkan muallimlerden hakkile istifade edilemediğinden bunlardan bir kısmının tasfiyeye tabi tutulacağına dair gazetelerde intişar eden haberlere mukabil Maarif Müsteşarı Mehmet Emin B. demiştir ki:

— Böyle bir şeyin kat'iyen aslı yoktur. Muallimler arasında en küçük bir tasfiyede bile çok hassas davranırız. Bu haberi atmamam tekzip edebilirsiniz.

Memurin kanunu

Ankara, 28 — bir müddetten beri üzerinde tetkikat yapılmakta olan memurin kanunu yarın öğleden sonra B. M. Meclisinde sırf bu kanun münasebetile teşkil edilen muvakkat encümünde tetkik edilecektir. Kanunun tetkiki bitince derhal meclis heyeti umumiyesine gönderilecektir.

Tevfik Kâmil B. in seyahati

Ankara, 27 — Muhtelit mübadele komisyonu Türk heyeti murahhasası reisi Tevfik Kâmil Bey daha bir müddet Ankarada kalacaktır. Tevfik Kâmil B. Garbi Tarakyaya martın ilk günlerinde gidecektir.

Aptülkadir Kemali İskenderona kaçmış

Adana, 27 — Aptülkadir Kemali Beyin firarı hâdisesi şu şekilde tesbit edildi: Aptülkadir Kemali ve Mahmut Nedim Beylerle henüz hüviyetleri anlaşılmayan iki arkadaşları Toprakaladen Ceyhanın Mustafabeyli köyüne giderek orada bir gece kaldıktan sonra tedarik ettikleri kılavuzla Kapılı, Güllü tarikile İskenderona gitmişler ve Kırıkhan mevkiindeki Fransız istihbarat zabıtine iltica etmişlerdir. Şu anda İskenderonda olan Aptülkadir Kemali ve arkadaşları, oradan Halebe geçeceklermiş.

kelimeler.. Hıçkırıklar.. Gülmeye, ağlamaya benzer fıkrıtlar.

Karısına tapınan bir koca için bundan ziyadesine tahammül kabîl değildi. Hemencecik şarkadık kapıyı açarak içeriye atıldı. Küçük kanapenin üzerinde ikisi kucak kucaka idiler.. Elektrik ampulü odayı saf bir aydınlıkla gündüzlendiriyordu.

Kollar çözüldü. Birbirine mezc olmuş bu iki vücut hemen odanın iki muhalif tarafına atıldılar.. Karım bana, yakalanan aşkın bu ürpertisi anında bir haile perisi kadar güzel görünüyordu.. Çelebi sevda hararetille gözlerinin akına kadar kızarmış çehresini ne tarafa çevireceğini bilmez bir şaşkınlık almıştı zevç, zevce, âşık bütün dram ve komedilerin bu ebedî üç eşhası karşı karşıya birbirimize ürküntülü ve hemen mahcup gözlerle bakışuyorduk.. Birbirimize ne söyleyecektik?. O ande sebebi-

SONDAKİKA Menemende**Dahiliye Vekili şiddetli icraata geçti**

İzmir, 28 (A.A) — Menemen hâdisesi hakkında tahkikatta bulunan Dahiliye Vekili Şükrü Kaya B. Anadolu Ajansına vaki beyanatında demiştir ki "Jandarma bölük kumandanı Fabri Bey vazifesinin icabını yapmadığı anlaşıldığından tevkif edildi.

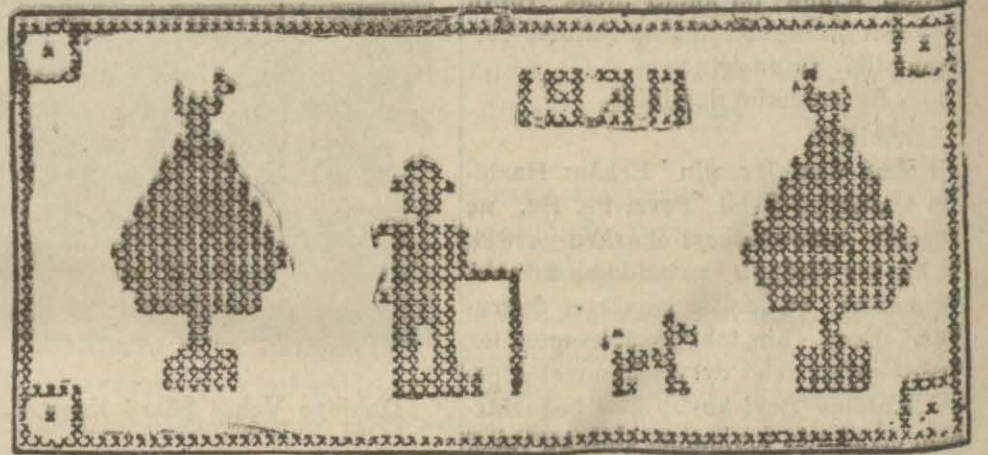
Menemen kaymakamı Cevat B. de, hâdises esnasında vazifesini ihmal ettiği görüldüğünden vekâlet emrine alınmıştır.."

Bursa - Mudanya hattı

Ankara, 28 (Vakit) — Kumpanya tarafından hükümete teslimi teklif olunan Bursa - Mudanya hattını sene başından itibaren devlet demiryolları müdürlüğü idareye başlayacaktır.

Yıkılan camiler

Ankara, 28 — Edirne'de fırtınadan, Erzincanda zelzeleden yıkılan ve kısmen harp olan minarelerle camilerin tamiri için evkaf tahsisat vermiştir. Yakında tamirata başlanacaktır.

Müsabakamız bitmek üzeredir**Karilerimizin gönderdikleri resimleri pek yakında neşre başlayacağız**

Daktilo ile resim yapma müsabakası bitmek üzeredir. Yakında karilerimizin gönderdikleri resimleri neşre başlayacağız. Bugün koyduğumuz resim Deyli Ekspres gazetesinde gördüğümüz bir nümunedir.

Okuyucularımız yapacakları resim hususunda serbesttirler. Yalnız resimlerin siyah olma-

Bir İsviçre grubu 100 milyon teklif ediyor

Ankara, 28 — İsviçre sigortalar birliği tarafından hükümete 100 milyonluk istikraz teklifi iktisat vekili Şeref B. tarafından tetkik edilmektedir.

Erkânı harbiye reisimiz

Ankara, 28 (Telefon) — Fevzi Paşa bu sabah geldi, İstasyondu Milli Müdafaa vekili ve askerî erkânı tarafından karşılandı. İkramiye meselesinde yeni bir karar

Ankara, 27 — Evvelce Şurayı devlete verildiği yazılan İkramiye meselesi aldığımız malûmata göre Şurayı Devletten geri alınmıştır. Hükümet bu hususta yaptığı tetkikat neticesinde İstanbul Defterdarlığı erkânının bilhassa Şefik Beyin aldığı İkramiye miktarını çok fazla bulmuş, bu paranın istirdadı yoluna gitmiştir. Maamafih hükümet şimdiden sonra bu gibi yanlış hareketlerin önüne geçmek için İkramiyeyi kaldıran bir lâyiha

Sabık Maliye vekili

Ankara, 28 — Sabık Maliye vekili Saracoğlu Şükrü bey iyileşmiştir. Dün otomobille şehirde bir gezinti yapmıştır. Bu hafta içinde İstanbula gidecektir.

şarttır, makinelerinde siyah şerit bulunmayan müsabıklar resmi yaparken bir siyah karbonkâğıdı kullanarak bizim istediğimizi beyaz renkte bir ikinci kâğıt üzerinde elde etmiş olurlar.

Gazetemiz, beğenilip neşredilen her resim sahibine bir lira verecektir. Ayrıca birinciliği kazanana da kıymetli bir hediye takdim edeceğiz.

Senaver Bey filesofu hazin bir tasdikle dinledikten sonra devam etti:

— O iki gencin gözlerinde de kendime karşı hiç bir husumetkârlık okumuyordum.. Melûl melûl birbirimize bakıyorduk. Zevcem en fena bir vaziyette yakalamıştım.. Ortada büyük bir cürüm vardı. Lâkin en ziyade mücrim kimdi? Ben miydim? Aman mıydı? Karım mıydı? Bu günahı munsifane paylaşmak için bakışıyor, düşünüyor ve hatifi bir hakim hükümünü bekliyor gibidik.

(Bitmedi)

„VAKIT„ün tefrihası: 48

Yazan : Hüseyin Rahmi

kapı eşeğine oturmuş bekçilik yapıyordu. Onun ufak bir işaretile karımın zamparası hemen odadan bahçeye, bahçeden sokağa kaçaktı.

Böyle heyecanlı anlarda yapılacak şeyin muvaffakiyet teminine en elverişli olanı düşünme insanın pek vakti olmuyor.. Mülâ hazadan ziyade sevki tabii hareket ederek hemen ok süratle kadının üzerine atıldım. Rovelleri göstererek eğer vık derse beynini patlatacağımı anlattım.. Kadın bu tehdidin yılmırlığıyla hızlı nefes almıya bile cesaret edemiyerek he-

men odasına kaçtı. Kapısını kapadı.. Oh ondan kurtulmuştum....

Şimdi yumuşak adımlarla bahçe üzerindeki odaya yürüdüm. Kapıya kulağımı verdim. Konuşuyorlardı. Fakat pek yavaş... Münakaşalarında helecana geldikçe kabaran seslerinden birkaç söz kapabiliyordum:

Zevcem — Kocamın izzeti nefesine riayet ederek sevişelim...

Erkek — Aşk hotbindir. İhtiyat bilmez. İştirak kabul etmez, her maniayı çiğniyerek geçer.

Sonra anlaşılmaz fırsıtlar.. Uzun öpüşmeler arasında boğulan

Darülfünun tekâmül ve terakkisi için verilen yeni kararlar

Maarifte

Darülfünunda

Ankaraya gidip gelen emin yeni yapılacak işleri anlatıyor

Bir müddettenberi Ankarada bulunan Darülfünun emini Muammer Raşit B. dün şehrimize dönmüştür. Muammer Raşit B. kendisile görüşen işi hakkında şunları söylemiştir.

— Ankaraya Darülfünunun bütçesini götürmüştüm. Evvelâ onu Maliye Vekâletine takdim ettim. Bütçemiz esas itibarile kabul edilmiş fakat tamamilen tetkik olunmamıştır.

Ankarada Maarif Vekilimiz Esat Beyden Darülfünunumuz için kıymetli direktifler aldım. Vekil B. Darülfünunun tekâmül ve terakkisi için ne lâzımsa yapmağı vaat buyurdular. Ve bilhassa Darülfünun için daha sıkı bir inzibat lâzım olduğunu bunun da mevcut talimatnamenin tatbikile temin edileceğini söylediler. Bu inzibat ders, devam gibi idari meselelere aittir.

Bunun için 931 Haziranından itibaren hatta daha evvel Darülfünunun itibarında tekâmül ve terakkisi için pek çok şeyler yapılmış olacaktır. Bu meyanda iktisat, felsefe, tarih enstitüleri de açılacaktır. Hulâsa Ankarada görülmüş hüsnü kabul Darülfünun ailesini pek memnun bırakmıştır...

Ticaret âleminde :

Komisyoncular

Gazi Hz. ne vesikâs'z meslektaşlarını şikâyet ettidiler

Komisyoncular Birliği reisi Tahsin Beyin riyasetinde bir heyet Gazi Hz. ne seyahatlerinde refakat eden iktisat vekâleti müşaviri Şefik Beye müracaat ederek bazı temenniyatta bulunmuşlardır. Heyet komisyoncu vesikâs olmaları muvazaa suretile gümrüklerde asil komisyoncuların yerine iş yaptıklarını söylemiş bunun önüne geçmek üzere bazı tedabir ittihaz edilmesini rica etmiştir.

Şefik B. bu talebi muvafık görerek icap eden şeylerin yapılması için teşebbüsatta bulunacağını vadedmiştir.

Radyo

Rağbet gündün güne tezeyyüt ediyor

Radyo şirketi müdürü Hayrettin B. dün radyonun faaliyeti hakkında bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

— İstanbul radyosu normal bir şekilde yavaş yavaş tarakki etmektedir. Bu rağbet devam ettikçe herkesi memnun edeceğimiz şüphesizdir. Yeni posta kanunile kaçaklığın önüne kat'i şekilde geçilecektir. Radyomuzun programları hakkında her gün Avrupanın muhtelif şehirlerinden takdir mektupları alıyoruz. Demin Hanri imzasile buradan 2000 kilometre mesafede bulunan (Kan) dan gelen bir mektup ta Türk radyosundan methile doludur. Radyoda müstehcen neşriyat yapılmamıştır. Bunu hayalimizden bile geçiremeyiz. „

Kâzım paşa Hazretleri Büyük Millet Meclisi reisi Kâzım Paşa Hz. Ankaraya yarın akşam ekspresle avdet edeceklerdir.

Münür Bey

Paris sefiri Münür B. bir kaç gün içinde mahalli memuriyetine avdet edecektir. Münür beyin Devlet bankası meclisi idare reisi olacağı hakkındaki haberler şimdilik teyit edilmemektedir.

Kadınlara hitap

Ruhsar Nazmi H.

Kadın birliği

Dün akşam yılbaşı münasebetile bir konferans verdi

Kadın birliği azasından Ruhsar Nazmi H. dün akşam radyoda bir konferans vermiştir. Bu konferansı Türk Kadın Birliği namına ve türk kadınlarına hitaben verdiğini söyleyen Ruhsar H. yıl başı dolayısıyla birçok ailelerin fazla masraf yaptıklarını söylemiş, umumi harpten evvel ve sonraki yaşama mücadelelerini anlatmış, sonra şunları söylemiştir.

“Dedelerimizin büyük ikramcılığı, fazla cömertliği, bir parça da bolluktan mütevellit, fakat biz muayyen bir kazanıma çok ihtiyacıyla kabul etmediği bir devrin evladıyız. Bu kısa ve dar servet içinde yıl başı veya diğer israfa kapılarak yıl başını kapıp eden günleri yıl başı açığını kapatmak için fazla sayı sarfetmek mecburiyetinde kalırız. Meselâ (Bugünün beyliği beyliktir) çarbi meseli artık maziye karışmıştır. Bir gün Bey olmaktadır her gün Efendi olmak her halde daha ziyade istenilen ahengi hayattır. Midenizi bir hafta fazla doyurmaktansa, sırtınızı daha ziyade süslemektense onu aylarca müsait ve muntazam surette işletmek veya giyinmek daha muvafıktır. Düşünmelidir ki: Bu sarfiyat niçin: Bir günlük heves.. Bir günlük fevkalâdelik içindir. Bilhassa... Biz uzun harplerin felâketli neticelerinde müşkülâtla kurtulmuş ancak üç beş senedenberi huzur devresine girmiş bir milletiz. Eskiden her ailenin sandığında birikmiş küçük bir serveti varken bugün bunlardan eser kalmamış, buna rağmen türk kadınının eski makul tasarruf ve iktisadine yerine müt his bir israf kaim olmuştur.

Diyorlar ki: Medeni dünyadaki bu azim israfa en büyük amil kadınlardır. Bu mütealekten biz türk kadınları haric kalmıştık. Ailemizin serveti ve büyüklüğümüzün tavsiyesi dairesinde yürümeyi aile halkı telâkki eder. Gayemiz aile tasarrufu teşkil ederdi. Harbi umumiden sonra bizde de bir aksülamel başladı. Avrupanın bu israf cereyanına biz de kapıldık. En fakir aileler görüyoruz ki hayatını sabahtan akşama kadar geçen mesaisi ile zorla temin ederken kazandığı üç beş kuruşu kendi gıdasına değil harici zerâfetine sarfetmektedir. Bir imalâthanedede çalışan birçok fakir kızlarımız vardır ki sırtındaki manto, ayaklarındaki ipek çorap ile kendisinin bir işçi kızı değil, müreffeh bir ailenin üzü zannettirir. Para sarfetmekte zengin ile fakirin hareketi biddir. Yalnız nisbeti sarfı değişir. Tavsiyem umum içindir. Israf aileyi harap ettiği gibi milleti de mutazzar eder. Bilâlefin serveti fertlerinin servetile ölçülür. Eğer türk milletimiz kazandığı büyük ve şerefli mülaffiyet karşısında bilhassa türk kadını için yeni bir zafer kazandırmak istiyorsa israftan kaçınmalı ve çocuklarını da bu ruh ile büyütmelidir..”

Belediye

Ekmek narhi

Dün narh komisyonu toplanarak francala ve ekmek fiatları ayne ipka edilmiştir.

Kazananlar

Vitrin müsabekasının kur'ası dün çekildi

Yerli mallar haftası vitrin müsabekasında kazanan mağazaların reyleri için dün bir kur'a çekilmiştir. Müsabaka jüri heyeti 15,5 da ticaret odasında toplanmış ve evvelâ birinciliği kazanan (Liyon) mağazasına verilen 1295 reyden 200 ini kur'a ile seçmiştir.

Rey şuraları halktan ve gazetecilerden mürrekkep bir heyetle jüri önünde ticaret odası daktilolarından Mir'at hanım tarafından çekilmiş kazandıkları hediyeler deftere kaydedilmiştir.

Noticeden anlaşıldığına göre bu mağazaya en çok Rum Ermeni ve Museviler rey vermişlerdir.

Dünkü keşide muhtelif büyük hediyeler de çıkmıştır. Bu meyanda Niko efendiye bir çift altın sürmedanlık, Garbis Ef iye büyük bir sedef masa, Riça hanıma eşarp Behire Hüsnü, Ayşe Yıldan klara, Despina, Güzide hanımlara Bursa pazarının hediyeleri, Despina Irini, Masko, Mari hanımlara birer kutu konservi Nesim Menahem, İyolas, Dizdar zade Şeref B. ve efendilere kolonya ve ticaret odası umumi kâtibi Vehbi B. e bir sabun, Moiz efendiyede bir çift kadın iskaripini isabet etmiştir.

Diğer vitrinlere rey verenler için keşideye bugünde devam edecek kazananlar ilân olunacaktır.

Poliste

Katil kim?

EVELKI GECE BİR BERBERİ BİÇÄKLA ÖLDÜRDÜLER

Evelki gece Gazhane caddesinde bir cinayet olmuş arbeder İsmail Ef. namında bir arkadaşları tarafından öldürülmüştür.

VAKANIN TAFSİLÂTI ŞÖYLEDİR
Arkadaşlarından şoför salih ve bah tiyar Maçkada silâhane caddesinde bulunan dükkâna gelerek kendisini yapmak istedikleri bir eğlence dave etmişlerdir.

İsmail evvelâ işi olduğundan bahsile gidemeyeceğini söylemiş, bilâhare Nişantaşında Meşrutiyet mahallisinde berber İbrahim Efendinin dükkânında buluşmak üzere söz vermiştir. İsmail Efendi tam saat dokuz buçukta dükkânı çıkarak ve berber İbrahim Efendinin dükkânına gitmiştir. Bir müddet sonra da şoför Salih ve Bahtiyarla darbukacı Rüstem, tabak tütün kumpanyası usta başlarından Ali ve Abdullah oraya gelmişler, İsmail Efendi de beraberlerinde olduğu halde şoför Salihin otomobile binerek Ortaköye doğru hareket etmişlerdir. Evvelâ bir iki meyhane doladıktan sonra tam Gazhane karşısında Ali Bahtiyarın tambürünü kırmıştır. Bu suretle aralarında münaazaa çıkan bu dostlar otomobil içinde boğuşmağa başlamışlardır. Otomobilden evvelâ şoför Salih çıkmağa muvafık olmuş ve İsmail de Salih'i takip etmiştir. Arkadan çıkanlardan biri de elindeki bıçağı İsmailin bacağına saplamıştır.

Bunların mücadelelerini karşından gören bir şoför zabıta müseleden haberdar etmiştir. Polis galerece nakruh İsmaili götürmüştü. Yine hastanesine nakletmiş ve diğerlerini de yakalamıştır. İsmail hastanede vefat etmiştir.

Katilin ki molduğu henüz tesbit edilememiştir. İsmail Efendinin zevcesi ve iki çocuğu vardır.

ZEYTİN BURNU FABRİKALARINDA FECİ BİR KAZA

Evelki gün Zeytin Burnu tupa fabrikalarında müessif bir kaza olmuş, usta başı M. Hanri, fabrikanın idare

Gümrük İerimizde

İstanbul gümrükleri Baş müdürü Seyfi B.

Şikâyetlere cevap

Gümrüklerin son aylardaki faaliyetinden bahseden umumi müdür vapurculara da cevap veriyor

İstanbul gümrükleri başmüdürü Seyfi B. dün kendisile görüşen bir muharririmize muhtelif meseleler hakkında şu izahatı vermiştir:

— Gümrük işlerimiz şayanı memnuniyet bir tarzda inkişaf etmekte. Son aylarda ne sui istimal, ne kaçakçılık ve ne de işten el çektilmiş memur vardır.

EŞYA KOMİSYONLARI

928 senesi nihayetine kadar gümrüklerde birikmiş sahihsiz eşyayı satacak olan muvakkat satış komisyonu eşyayı teslim devam etmektedir. Bunlardan mühim bir kısmının kaldırıldığı kat'iyen doğru değildir. Tesbit bitince eşyanın satış şekli belli olacaktır.

928 den sonraki eşyanın satışları için de bir daimi komisyon teşkil edilecektir. Bu husustaki talimatname müdüriyeti umumiyede tetkik edilmektedir.

MOTÖRLER

Yeni motörler umum müdürlüğün emri mucibince muhtelif mintakalarda kaçak takibatile meşgul olmaktadır.

BUHRAN VAR MI?

İktisadi buhrandan bahsediyorsunuz; gümrük faaliyeti ithalât ve ihracat noktae nazaratından bunu teyit etmek mahiyetindedir. Muamelât normal bir şekilde devam ediyor.

SON ŞİKAYETLERE CEVAP

Limanimızdan transit olarak geçmekte olan türk ve eñcebi vapurlarının İstanbulda ihrakiye ve saire almak hususunda gümrükçe teshilat görmedikleri iddia edildi. Gümrüğün saat 16 den sonra da açık kalması istendi. Alâkadar memurlar mesai saati haricinde her zaman çalışmağa amadedir. Yalnız kanunun sarahati ve hile kendilerine bu mesailerine mukabil eshabî mesalih tarafından ücret verilememiştir.

memuru Kenan Bey ve ameleden İbrahim yaralanmışlardır.

Kaza, M. Hanrinin sahilde tecrübelerini yaptığı bombalardan birinin havada patlamasından vukua gelmiştir.

Şıçıyan parçalar M. Hanri ile Kenan Beye ve İbrahim'e isabet etmiştir. Bunlardan yaraları ağır görülen M. Hanri ve İbrahim derhal ermeni hasta nesine kaldırılmışlardır. M. Hanri bir gecece hastanede kaldıktan sonra dün çıkmıştır, ayakta tedavi edilecektir. İbrahimin yarası tehlikeli olduğundan tedavisi uzunca sürecektir.

İKİ DOST BİRBİRİNİ YARALADILAR

Evelki gece Unkapanında Haydar caddesinde kavga tutuşan Haydar Haydo (Haydar) ile Tahir birbirlerini ağır surette yaralanmışlardır. Bunların her ikisi de Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmışlardır.

Mnav Haydô Vefâda Çeşme sokagında Tahir de İmarat sokagında oturmaktadır.

Kavgaların sebebi Tahirin sevdiği bir kadına manav Haydonun da göz koymuş olmasıdır.

Adliyyede:

Ayetullah

Arkadaşları ile üçer sene dokuz ay hapse mahkûm oldular

Emniyet Sandığını sahte mühür yapırmak ve dolandırmaktan maznun bulunanların muhakemesi dün bitmiştir.

İstanbul ağır ceza mahkemesi, Ayetullah Abdürrahman Ziya ve Fuadî 16400 lirayı tahrip, taklit, sahtekârlık suretile almayı tam teşebbüs cürmünün faileri olmak üzere üçer sene, dokuz ay, yirmişer gün hapse, elliger lira para cezasına, mahkûmiyet müddetine muadil müddetle amme hizmetlerinden mahrum kılmağa mahkûm etmiştir.

Maznunlardan İsmail ve İzzetle va zifelerinde ihmalden davaya ithal olan Emniyet sandığı memurlarından Murat, Ferit, Cemal B. ler beraet etmişlerdir. Mevkuf bulunan İsmail serbest bırakılmıştır.

Arif Oruç B.in muhakemesi

İzmit Valisi hakkındaki neşriyattan dolayı (Yarın) gazetesi sabit ve bahmuharriri Arif Oruç, mes'ul müdürü Süleyman Tevfik B. ler aleyhine açılan davanın rüyetine İzmitte başlanmıştır.

Mahkeme, davanın İstanbula nakli talebini reddetmiştir. 3 kâdunusani talebini de tahkiye hakkındaki karar bildirilecek, muallim Kemal B. şahit sıfatile dinlenilecektir. O celsede müfettişliğin yaptığı tahkikat dosyası da mahkemeye gelecektir.

Memlekette Vakit

Akhisarda spor hayatı

Şimdiye kadar Türk ocağı spor kulübü namı altında faaliyet gösteren spor hayatımız daha fazla canlanarak Akhisar spor yurdu namile faaliyete geçen bir şubenin açıldığını haber aldım, bu şube 929 senesinde teşekkül etmiş bir teazzüv ise de bu defa faaliyetlerine girmiş olan bu teşekkülün mesailerine hakkında malûmat edinmek için kulüp reisi ceza hâkimi Adil Beyden sordum şu cevabı verdi.

Her cihette ulu Gazimizin işaret buyurdıkları yolda yüksek varlığıyla yüreyen mahdud gençliği spor sahasında yine pek mahdud bir yaş dahilinde işe doğru koşmuşlardır. Bugün hiçbir Türk genci kendisini spor faaliyetlerinden varesteye kılamaz çünkü dimağın yükselmeğe mecbur olduğumuz gibi vücut ve bünye itibarile de sağlam ve kuvvetli bulunmaktayız.

Akhisar spor yurdu bir senelik tevakkuf devresinden sonra bugün çok mühim bir vazife karşısında kalmıştır, kazamızda spor denilince yalnız futbol hatıra geliyor denilince futbol pek mahdud gençlerin yine pek mahdud bir yaş dahilinde istinake edecekleri bir oyundur. Gerek bünye ve gerekse yaş itibarile birçok gençler futbol oynamaya imkân görmüyor sporun diğer branşları mevcut olmadığı için tamamilen spor faaliyetlerine bigâne kalyorlardı. İşte bu ihtiyacı tatmin için kulübümüz bir tenis branşını açmak suretile ilk adımını atmış oldu. Gençlerin ve onları himaye eden halkımızın yüksek varlığına istinat ederek bugün birtenis, sahası açtı, Voleybol, Basketbol, Kuroki, Pinnon, Badikton gibi beynelmilel oyunları tatbika başladık yakında diğer branşlarımız da açarak gençliğin istifadesine arzedeceğiz. Gördüğümüz rağbet bizim az zamanda muvaffak olacağımızı temin etmektedir. Bilhassa genç kızlarımız tarafından pek büyük bizi alâka ile karşılanıyor şu ilk adım bizi çok ila meşgul mecbur etmiştir. Za bit arkadaşlarımızın birkaç mahdud kazada yaptıkları askeri tenis sahalarını haric bırakırsak kazalarda mevcut bizim gibi hususî teazzüv aramızda zannedersem ilk tenis branşını açmak şerefine Akhisar kazanmıştır.

Spor teşkilâtımız ikmal edilince mın takâ federasyonuna kaydedilmek en büyük emelimizdir. Gazi gibi büyük bir hamimiz, cumhuriyet gençleri gibi büyük bir kuvvettimiz olduğumuz spor sahasında muvaffak olamamıza imkân görmüyorum.

Akhisar: Aşım

Sütunlarda Seyahat

Nefes aldirmayiz

Menemen hadisesi, artık bir tarih faciası olmuştur. Şimdi kıymet hükümlerimiz, vak'anın kendisinde değil, onu çerçeveliyen vatan heyecanı etrafında dolaşmalıdır.

Izmirin yanibaşında cümhuriyete kurulan bu pusu, memleketi baştanbaşa titretti. Yeni ömrün dilediği de işte bu hassasiyet, bu coşkunluk, bu heyecandır.

Şehitler kafilemize mübarek bir tabut daha katan son kanlı hadise, değil şuuru anaçlamış başlarda, henüz mektep sıralarında, kitaplarına iğilmiş çocuk alınlarında bile şiddetli bir fırtına kabarttı. Menemen ufuklarında gördükleri bu kara bulut içinde şimşek gibi çakmak için, bütün gençliğin keskin bir kılıç olmak istediği görülüyor.

Irticam nefes almasına imkân kalmadığını gösteren, onu bina edenlere bu inanış ne yazık ki bir şehidin kanına mal oldu!

Beni en çok sinirlendiren noktada vatandaş kanını içen bu canavarların dinden, şeriaten bahsetmeleridir. Yobazlar elinde din, zavallı masum din eski bir silâhtir. Sultan saraylarının tunç kapılarını onunla zorlayıp kemik kaptılar. Zır delileri onunla millet başına geçirmek yolunu buldular. Yeniçeri ve fetva; işte saltanat tarihinin iki şenaat bayrağı. Biri kazan kaldırır, öteki bir "elcevap olur,, la cinayeti mübah ilân ederdi.

Bu iki mel'un kan ve alçaklık ortağı, hiç bir zaman Allah düşüncesi, din kaygısı ile ortaya atılmamışlardır. Her kazan kaldırı ya fodlayı baklava, ya çüpeyi samur kürk yapmak çindi. Saray, daima bu iki kuvvetten titredi. Çünkü o da hain, oda mücrim, o da korkaktı. Onunda milletin duymasından çekindiği cinayetleri, kalın surlar arkasında gizlenmiş, kanlı elleri vardı. Bu yüzdendir ki, Yeniçeri ve fetva devlet terazisinde, kefeleleri sarsan birer varlık halinde yaşadılar.

Fakat bugün artık bunların hiç biri hatta mezar varlıkları şeklinde bile yaşayamıyorlar, yaşatmıyoruz, yaşatmayacağız.

Onların delik deşik vücudu bir cenaze halinde kollarımız arasında bıraktıkları vatan, yaralarını kimlerin sardığını biliyor. Hainlerin bütün iç yüzlerini görüp tanıdı. Artık yalanlarına inandırmalarına imkân yoktur. Gerçi bu heriflerin ciğerleri beş para etmez, fakat zaten ne bahasına olursa olsun, bu yılını parçalamaya ant içmişlerdir. Bunu hem vatan, hem kendimiz için yapacağız. Çünkü onların nazarında medenî Cümhuriyet vatandaşlarının helâl olduğunu biliyoruz.

Seyyah

Fırkada

Kongreler devam ediyor

C. H. F. nahiye ocakları kongresi dün de yapılmıştır. Ay sonuna kadar bu kongreler bitirilerek kaza kongreleri yapılacak ve gelecek ayın 15'inde İstanbul vilayeti kongresi de yapılmış, bitmiş, yeni heyetler vazifelerine başlamış olacaktırlar.

Hikâye

Gece yarısında Flört

Rus hikâyesi

"Çehof" dan

Dünkü kısmın hulâsası

[Eczacının karısı bir türlü uyuyamamıştı. Pencerenin önüne çıktı. Uzaktan bir doktorla bir zabıt geliyordu. Bunlar güzel kadını görmek için eczaneye girdiler, gazoz içtiler, sonra şarap istediler. İçmeğe başladılar. Eczacı yukarıda horlayarak uyuyordu. Soda ile şarabı içerken kadına güzelliğini metederek "Flört,, yapmağa başladılar. Kadın ciddileşti. Doktor gülerken göz ucle kendisine bakıyordu.]

"Ne şuh bir kadınısınız?, gözleriniz pırıl pırıl yanyor.. Hem aynı zamanda ateş gibi çakıyor. Sizi tebrik ederim.. Bizi mahcup ve mağlup ettiniz.."

Genç kadın kızarmış yüzlerine baktı.. Onların gevezeliklerini dinledi. ve o da canlanır gibi oldu. Neşelendi. O da söze karıştı. Güldü.. Cilveleştii.. ve hatta müşterilerinin ricasına dayanamıyarak iki bardak ta şarap içti.

— Siz zabıtlar kamptan sık sık inmek mecburiyetindediniz.. Fakat burası ne sıkıcı bir yer?.. İnsan adeta bunalyor.. Öleceğim zannediyorum.

Doktor biraz kızmış bir halde:

— Evet, öyle.. dedi.. sizin gibi tabiatın mucizesi olan mahlûk böyle yabani bir yerde duramaz. Yabani insanlar içinde yaşayamaz.. Eh.. dostum gitmek zamanı geldi.. Tanıştığımız çok memnun olduk. Çok.. borcumuz ne kadar?..

Eczacının karısı gözlerini tavana daktı. Dudakları birkaç kere kıpırdadı.

— On iki ruble ve kırk sekiz "Kopeck,, (Obtyosov) cebinden para çantasını çıkardı. Ve parayı uzattı..

— Kocanızın uykusu çok tatlı.. Her halde rüya görüyor..

— "Aptalea sözlerden hoşlanmam.."

— "Nasil aptalea söz?. Bilâkis söylediklerim tam yerindedir.. (Shakes peare) bile (Mes'ut insan gençliğinde genç olan insandır) diyor.

Uzun uzun konuşuktan ve genç kadının elini öptükten sonra müşteriler dükkândan çıktılar.

Eczacının karısı yatak odasına koştu ve eski yerine oturdu.. Doktoru, ve zabiti kapıdan çıkıp on beş yirmi adırı kadar tembel tembel gidinceye kadar gözlerle takip etti.. Biraz sonra müşteriler durmuşlar, birbirine bir şeyler fısıldıyorlardı.

Acaba ne konuşuyorlardı?.

Kalbi hızlı hızlı çarpmağa başladı.. Bütün mafsalları titriyordu.. sebebini aradı fakat bulamadı.. Dışarda fısılda yanlar sanki mukadderatın hâkimi idiler. Onlar fısıltılarına devam ettikçe kalbinin çarpıntısı da artıyordu.

Beş dakika sonra doktor arkadaşından ayrıldı ve yoluna devam etti. Genç zabıt ise geriye dönmüştü.. Bir iki ke-re dükkâna doğru ilerledi. Kapıyı kadar yaklaşıyor, sonra cesaret edemiyerek bir iki adım geri atıyordu. Ni hayet zil hızlı hızlı çaldı..

— "Nedir o?. kim var orada?,"

Genç kadın birdenbire kocasının sesini işitti.

"Zil çalıyır fakat senin hiçbir şeyden haberin yok?," kocasının sesi pek ciddî idi..

Eczacı yatağından kalktı. Giyindi.. Yarı uykuda olduğu için sendeliyerek ve gözlerini uğuşturarak terliklerini ayağına geçirdi.

Ve dükkâna doğru ilerledi.

— Ne istiyorsunuz?.

(Obtyosov) şaşırılmıştı:

— Bana, bana şey veriniz şey.. nane şekeri..

Eczacı daima sendeliyerek ve ho-

Nakleden : Hasan Şükrü

murdanarak raflardan birine uzandı ve bir şişe indirdi.

İki dakika sonra eczacının genç karısı pencereden genç zabitin çıktığını gördü.. Birkaç adım ilerledikten sonra cebindeki paketi çıkararak çamurlu sokağa atmıştı.. Doktor kösedden çıkararak onunla birleşti.. İkisi birlikte kol kola ilerlediler ve sabah sisi içinde kaybolup gittiler..

— "Ben talisiz insanım,,

Genç kadın hiddetle kocasına bakıyor ve kendi kendine söylüyordu..

Eczacı tekrar yatağına girmek için acele ediyordu..

Genç kadın tekrar etti:

— Ah! Ne talisiz insanım!..

Birdenbire gözleri ıslandı..

— Hiç kimse bilmiyor. Hiç kimse bilmiyor..

Eczacı yatağının içinde söylüyordu:

— Parayı dışarda unutmuşum.. Şunu aliver!..

Bir dakika geçmeden eczacının hortulları dışarda öten horosların gü-rültülerine karıştı..

Genç kadın hâlâ pencerede idi..

Gelişi Güzel

Yılana dar

Irtica yılı her başını kaldırışında genç bir muallimin başını yiyor. Şeyh Sait muallim Zeki öldürerek kara gayzını yenmişti.

Menemendeki Derviş Mehmet de karşısına bütün gençliğin irticaa karşı gayzını temsil ederek çıkan Kubilâyın kanını içti.

Yeni ve zinde Türk Cümhuriyetinin taze havasını esrar kokularına boğmak ve medenî Türk vicdanına batıl hurafelerini yağmak isteyenler karşılarında milyonlarca Zeki ve Kubilây görecekler ve bu millet Menemen alkışlarını tel'in etmekten bir an geri durmayacaktır.

Derviş Mehmet, yaralı bir gencin kanını içti. Irticacı tarif ve tasvir için bundan daha yerinde bir hareket olamazdı.

İnkılâpçı Türk genci ise aynı günde tek başına mefkûre ve iman uğrunda kendi kanını dökerek tarihe geçiyor.

Bizim medeniyet nuruna ihtiyacımız var. Onu üflemeğe isteyen ağızları tıkar, ona yan bakan gözleri ebediyen kör ederiz.

Toplu İğne

Mareşal Jofr öldü

Atinadan gelen bir telgrafa göre hasta bulunan ve bacağı kesilen Fransız Mareşalı Jofr ölmüştür. Mareşal Jofr büyük harbin iptidasında Fransız ordusu başkumandanlığına tayin edilmişti. Jofr harbin en mühim devresinde ve Almanların en kuvvetli olduğu bir sırada Fransayı tam bir mağlubiyete uğramaktan kurtarmıştı. Foş ve Kle-mansodan sonra Jofrun ölmesi 1914-1918 harbinin idare eden Fransız ricalinin en mühimlerinin hayata veda etmesi demektir. O vakit Fransanın başında bulunmuş olanlardan yalnız geçenlerde hastalanan M. Puankara kalmış oluyor.

Kızıl Gömlek

YAZAN : Omer Rıza

— 101 —

Seni Hasana alacağım, varır mısın?

— Kızım, sen buna nasıl lâ-yık değilsin. Bilâkis çok lâyık-sın. Benim oğlum Hasan sana talip-tir. Bilmem kabul eder mısın?

— Kabul etmemek en büyük küstahlıktır. Fakat beni mazur görünüz. Bahusus ki ben efendimizden başka bir istirahatda bulunacağım. Bu akşam fırsat-tan istifade ederek bunu sizden dileyecektim.

— Söyle kızım!

— Demin, size ana ve baba-ma ait sırlardan bahsetmiştim.

— Evet.

— Ben bu sırları istinkâh etmeden, bir kimseye söz veremem. Onun için her şeyden evvel bu meseleyi halletmek isterim. Kim bilir, bu sırlar bize neler ifşa edecek?

— Doğru söylüyorsun kızım:

— O halde bana Şama gitmek için müsaade veriniz.

Hız Ali cevap vermeden (Hasan) içeriye girdi, Leylâ ayağa kalkarak onu istikbal etti.

Hasan babasının elini öptükten ve Leylayı selâmladıktan sonra oturdu. Hız Ali ona bakarak:

— Oğlum Hasan! dedi, Leylâ senin teklifinde bir beis görmüyor. Fakat onun başka bir işi var. Kendisi Şama gitmek istiyor. Orada görüşeceği adamlar var. Ancak bu sayede onun ne-sebî anlaşılacak, onun hakiki babasının kim olduğu meydana çıkacaktır.

Hasan, düşünmeden cevap verdi:

— Leylânın arzusu muhik-tir. Fakat bu bizim işimizi geciktirir mi?

— Geciktirir, Belki onunla aramızda nikâha mani olacak bir rabita vardır.

Hazreti (Ali) nin bu cevabı karşısında (Hasan) susmuş ve Leylâ memnun olmuştu. Hazreti Ali, Leylâya dönerek ona şu sözleri söyledi:

— Kızım! ben senin Şama git-men için herşeyi hazırlarım. Buradan Şama gidecek ilk kafileye refakat edebilirsin. Sana bir hizmetçi veriyorum. Bundan başka istediğin en mükemmel atı alabilirsin. Yol levazımı na-mına ne istersen hepsi mevcuttur. Sen bu işi yap ve bana il-tihak et.

Leylâ teşekkür ederek kalktı, Ali nin ellerini öperek ayrıldı. kendisi bu neticeden memnun idi. Gerçe kendisi Mehmedî beklemek için ona söz vermişti. Fakat hatırdaki olmıyan her hangi bir hadiseye mahal vermemek için Şam seferini tehir etmemek daha iyi olurdu.

*

Hazreti Ali Basradaki işlerini bitirmek üzere bulunuyordu. Bas-anın beytilmalinde (600,000) dir-hemden fazla para bulunmuştu. Hazreti Ali, arkadaşlarını taltif etmek isteyerek onlara atiyeler vermiş ve hazinede bulunan bu paraları onların arasında taksim etmişti.

Ali, bu atiyeleri tevzi ediyor-ken Sebe oğlu ile onun bütün taraftarlarına, hazreti Osmanın kanile lekeli olan adamların birine bir şey vermemişti. Bunlar, bu muameleden çok müteessir olmuşlardı. Bunların bir çoğu (Ali) ye müracaat ederek onla-

rada hisseler ayırmasını söylemişler, Ali kabul etmemiş, hat-ta onları şiddetle koğmuştu. Bu-nun üzerine bunlar müctemian harekete karar vererek hazreti Aliye gelmişler, ona:

— Sen, hem hasımların kanı-nı dökmeyi bize mübah kılmıyor, hemde onların malini de bize harâm sayıyorsun. Bu ne demektir? Biz sana hizmet etmedikmi? ve bu hizmetimizle bir hak kazanma-dıkmi?

Ali onlara şu sert cevabı verdi:

— Biz sizden hizmet isteme-dik. Sizin defolup gitmenizi söy-ledik. Siz ise bize sokuldunuz. Biz sizden müteberriyiz. Onun için size hisse ayırmadık.

Bu cevap Sebe oğlu ile arka-daşları üzerinde çok fena tesir etmişti. Bunların hepsi birden-bire (Ali) nin aleyhine dönmüşler-di. Hepsi de onun aleyhinde atıp tutuyorlardı. Hepsi de ona sürü sürü isnatlarda bulunuyor-lardı. Hepsi de onun hain oldu-ğunu söylüyorlardı.

Ali, onların dedi kodusuna ehemmiyet vermedi. Fakat onla-rı tedibe de imkân bulamadı. Çünkü bunlar hâlâ çoktu, vaziyet çok değişmiş, ve pek garip bir mahiyet almıştı.

Ali, Osmanın katillerine mu-hasım ve onlardan müteneffir olduğu halde elim bir mecbu-riyet sevkile kendisiyle hem-fikir olanlarla harp etmişti.

Ali, vaziyeti iyice kavramak ve ona göre vaziyet almak için Basrada bir müddet kalmak istedi. Fakat onun Basrada bir müddet kalması, ve Basralılarla iyice anlaşması katillerin işi-e gelmezdi. Katillerin bütün men-faati vaziyetin müzepzep kalması idi. onun için Alinin Basralılarla başbaşa kalarak işini yo'luna koyması için tedbirler alındı. Sebe oğlu taraftarlarını tekrar toplamış ve meseleyi onlarla görüşmüştü.

Sebe oğlu artık (Ali) nin ken-dilerine muhasım olduğunu sak-lamıyordu. Kendisi içtimai şu sözlerle açtı:

— Arkadaşlar, (Ali) bize düş-man kesildi. Onun bütün istediği bizi mahvetmek için bir çare bulmaktır. Basrada bir müddet kalmak istemesinin sebebi budur. Kendisi burada bir müddet kalmakla halk ile anlaşacak. Vuku bulan muharebe dolayisile kendisine karşı husumet besle-yenleri memnun edecek, onların gönüllerini alacak ve onlara atiyeler ve tahsisat bağliyerek, ve fenahkların bütün mesuliyetini bize yükliyerek kendisini temiz-liyecek. Onun için biz ona aman vermemeliyiz. Onun bir an evel hareketini temin etmeliyiz. Ko-nuşacağımız mesele budur.

Eşter cevap verdi:

— Sebe oğlu! Ali, bizi zafe-rin mükâfatından mahrum etti. Onun hedefi, bizim aleyhimizde görünerek halkı kendisine ısın-dırmaktır. Fakat biz buna imkân vermemeliyiz. Bunun için kendisine gidelim ve deyelim ki: Biz Basrada oturmayacağız. Küfeye doğru hareket ederek orada a-hali ile görüşeceğiz ve onları kazanmağa çalışarak senin aley-hinde hareket edeceğiz. Bu vaziyet karşısında bakalım ne yap-par?

(Bitmedi)

İşaretler

Tahammül edemeyiz

Fransada büyük ihtilâl Robespier hükmettiği zaman ölen bir adam mezar taşına şu cümleleri yazmıştı:

"Yoktu benim ölümüne ağlama, şayet ben yaşasaydın sen ölecektin."

Bu söz bütün ihtilâllerin, inkılapların seyirini kısaca anlatan bir formüldür.

Çünkü her ihtilâl, her inkılap bir sınıfın o sınıfa mensup olanların mefaatlarının silâhla müdafaası demektir.

Her ihtilâl bayrağı arkasında bir ölüm kafilesi taşır.

Türk inkılabı bu formüller dışında bir teşekkül değildir. Onu başka bir şey zannetmek hatadan daha büyük bir kabahat olur.

Inkılâplar kökleşinceye ve bütün memleket insanları arasında bir fikir ve kültür tesviyesi vücuda getirinceye kadar inkılabın şiarı gayet tabii olarak kendini göstermektedir.

Devlet başında bulunanlar ne kadar geniş bir hürriyet havasıyla meşbu olarak hareket ederlerse etsinler artta kalanlar silâhla sarılacaktır. Dünyanın her tarafında böyle olmuştur.

Misal, biz.. Cumhuriyet ilân edildi. Bu memleketinde bir sınıfın batıp bir sınıfın ortaya çıkması demektir.

Bir kaç satırlık bir kanunun bütün insanları Cumhuriyetçi yapıyor zannetmek ve kültür ve fikir tesviyesi nasıldır, iş başına geçen sınıf cemiyete hakim olmuş gibi etrafımızda geniş bir hürriyet havası dalgalandı. Bu gayri tabii bir şeydi, çünkü istiklâl harbi henüz bitmişti.

Bu hürriyet havasından ilk cesaret alan, siyasi bir purup oldu.

Dediki:

"— Halifeye icraat salâhiyeti verelim!

Bunu:

"— Teşkilâtı esasîye kanunu ahkâmı şeriyeden "istinbat olunsun!,"

Kurani kerim varken kanun yapmaya lüzum var mı diyenler takip etti. Inkılâp yürüdü, Cumhuriyet ilân edildi.

Şeyh Said hürriyet özünü misvak, hacıyağı niyetine yedi. Son aylarda aynı hava gene dalgalandı. Ve altı aydır alâmetler belirdi. Volkan nasıl patlamadan evvel gök gürültüsüne benzer gürültüler, sarıntılar, dumanlar çıkarırsa geri hamlelerde daha evvel taarruzdan evvel tenvir tabancaları atar.

Biz bu alâmetlerin hepsini gördük. Arap harfi, (Inna fetahna) İ bayrak, yeşil sancak! Ve arkasında müphem ve müşevveş hürriyet isleriz. Ve nihayet Menemendeki hadise!

Bu hadise bize bir ders olmalıdır. Halis inkılâpçılar bilmelidir ki en ufak vakfalara bile tahammülümüz yoktur.

Sadri Etem

"VAKIT,, e abone olunuz

Tefrika numarası : 19

Yazan : "Garp cephesinde...", müellif Erik Maria Remarque

— Yanımızdaki sütçü... Horoz onundur. Aman yarabbi! Nasıl ettin de bu işi yaptın?

Madam Homeyer bir sandalye üzerine yıkılıyor.

Valli hayretle soruyor:

Kadın milyonerlerin adedi günden güne fazlalaşiyor

İçlerinde 300,000,000 Türk liralık muazzam servetlere malik olanlar var

Leydi Strinklot

Leydi Montbottin

Leydi Ronda

Madam Kunugham

Leydi Hoston

Geçen hafta Londrada M. Ogen namında bir iş adamı ölmüş onun vefatı kız olan Leydi Granari 2,439,974 İngiliz lirasına tevarüs etmiş, bu suretle o da milyoner kadınlar grubuna girmişti.

Dünyada bir çok kadın milyonerler vardır. Kısa bir zaman mukaddem Leydi Yulenin zevci ölmüş ve ona 30 milyon İngiliz lirası bırakmıştı.

Leydi Moston namında bir kadına da buna mümasil bir miras kalmıştı.

İngilterede milyoner kadın olmak üzere şöhret bulan kadınlar arasında Ledi Montbolten, Leydi Runingham ve Leydi Ronda bulunuyor. Leydi Strikland gazetecilik âleminin kralarından olan biraderi Ser Edvart Hultondan milyonlara tevarüs etmişti. Amerikalı Madam Heti Grin 20 milyon isterline sahip olduğu halde çöpçü bir kadın gibi yaşardı.

Bütün bu milyoner kadınlar içinde en çok dikkate şayan o-

lanı Gaparyalı Madam Yone Suszukidir "Bütün dünyada şubeleri ve teşkilâtı olan bir iş şebekesi kuran bu kadının bir ticaret filosu, çelik fabrikaları, şeker, pamuk fabrikaları, bir çok değirmenleri vardır. Serveti 30 milyon İngiliz lirasını geçmektedir.

Arjantinde de zengin kadınlar kafilesinin erkânından biri sakindir. Senorita Decoud namını taşıyan bu kadının serveti 30 milyon isterlini geçmektedir.

Havalesi gelmediğinden 2308 lira alacağım kaldı. İki seneden beri müracaat etmedik makam bırakmadım. Fakat istihkakımı bir türlü alamıyorum. Hükümet koca kazanın yüzlerce mahpusunu beş altı ay bedava beslettiği küçük bir esnafın resmi müracaatlarına şimdi cevap vermiyor. Aynı zamanda borçlusunu bulduğum bu para için tüccara yüzlerce lira faiz verirken diğer taraftan faiz şöyle dursun asıl matlubumu bile alamamaktayım. Alâkadâr makamları daldıkları lâkaydı uykusunda uyanıracak birkaç satır da bendenize tahsis etmenizi rica ederim efendim.

Bergamada ekmekçi
M. Hulûsi

Rontgen

ile muayene ve tedavi

T. Kâmil

Kadıköyünde

Bahariye caddesi Süreyya Pş. sineması sırasında No. 31. Cumadan başka hergün 2 den sonra. Telefon Kadıköy 149

Vakit, okuyucularının dert ortağıdır

Bize Yazın

Belediyeden 4 ricada bulunuyorum

Tremvay kepleri, bilet parasının üstü, kaldırımdan geçen balıkçılar ...

1 — Havalılar artık iyice soğduğu halde tramvaylarda kapılar kapanmıyor. Biletçiye ihtar edilirse bu efendiler pek ziyade hiddet ediyorlar. Kapıyı kapatmak vatman mı? Yoksa biletçinin mi vazifesidir? Bu cihetin hali ve kapıların kapanmasının temini.

2 — Tramvay arabalarının arka tarafı bomboş olduğu halde bile erkekler ön kısımda hanımları iz'âç edecek bir şekilde tekâşüf ve bazı nahoş vak'aların hudusuna sebep oluyorlar. Ön taraftaki iki sıranın hiç bir kısmına erkeklerin girmesinin men'i.

3 — Biletçiler para küsuratını iade etmemeği artık itiyat edin-

diler. Bu 10 paralar hiç olmazsa bir emri hayre gitmek için her biletçide 10 ar paralık Hilâliahmer bileti bulundurulmasının şirkete ihtarı.

4 — Yaya kaldırımından geçen hamal ve bilhassa balıkçıların men'i. Bu dört meselenin ehemmiyetle nazarı dikkate alınmasını rica ederiz.

Hükümetten 2308 lira alacağım var!

Bergamanın mahpuslarına senelerce ekmek verdim, şimdi müracaatıma cevap bile alamıyorum

928 Senesinde Bergama hapşanesi ekmek müteahhidi idim.

— Böyle bir kebabı kaçıramazdım ya!...

Madam Homeyer bir türlü teselli bulamıyor:

— Ah!... Başımıza ne sıkıntı verecek iş!... Bu Bilding esasen geçimsiz bir adamdır.

Valli deva mediyor:

— Beni kim sanıyorsun yahu!.. Bir kedi bile ne yaptığını görmedi. Bu işin ustası ayol... Böylece yakaladığım yirmi beşinci kümes hayvanı oluyorum. Bunu rahatça yiyebilirsiniz. Bilding in işi çakmaz bile (horozu okşiyarak salları) kimbilir etin ne kadar tatlıdır. Senâni nasıl yemeli dersin? Kebab olarak mı? Yoksa halsine olarak mı?

Madam Homeyer nefretle bağırtıyor:

— Hiç bundan bir lokma yermiyim??... Çabuk yerine götür.

Valli cevap veriyor:

— Aşkolsun sana! Ben delimiyim sanıyorsun!

Kadıncağzı meyus bir halde inliyor:

— Sen bunu çaldın yahu!...

Villi bir kahkaha fırlatıyor:

— Çaldım mı?.. Söylediği lâfa bak..

Ben bunu tekâlûfî harbiye olarak aldım. Gidip kümesinden aşırmadım ya!.. Çalmak... Bu nasıl bir söz... Horozun sahibi olduğunu bilmiyordum Bahçemizde buldum... Karnım aç... Da ha ne ister... Yoksa her aç adamın bulunduğu hamisiz şeye sahip olmasına hirsizlik denirse vay başımıza gelen... Öyle değil mi Ernest?..

Cevap veriyor:

— Sen horozu gidip aramadın ya! O senin karşına çıkmış... Hani bölük kumandanının bir yumurtlar tavuğu vardı hatırlıyor musun? Onu yalnız eti ile karıştırarak ne güzel bir kebab yapmıştın!

Villi bübürleniyor:

— Yavrum! aşçı başlık etmiş bir adam!

Validesine döndü:

— Nasıl ateş yapmak için lâzım olan şey var mı? Eğer yoksa şu eski sandalyayı yakalım...!

Madam Homeyer şaşkın bir halde oğluna bakıyor. Evvelâ elinden sandalyayı çekiyor sonra horozu da çekip alarak sütçü Bildingin evinin yolunu tutuyor.

Villi bu hareketten bir şey anlamı-

— Bana dönerek hayretle soruyor:

— Annem ne demek istiyor anlıyorsun?

Öyle ya! cephede değil bir sandalya koca bir piyanoyu bile yaktığımız olmuştu. Filhakika cephede başkasının malını çalmanın ziyânî bir hareket olduğunu bildirdin. Ancak ölmüş bir horozu sahibine götürerek bir takım dedikoduya sebebiyet vermek iyi olmadığı kanaatini içimizde mevcuttu.

— Eğer bu usul moda olacak olursa nihayet aklıktan gebeririz... Eğer anamın şu garip inadı olmasaydı, âlâ bir tavuk kebabı yiyecektik...

Villi bu sözleri homurdandı. İkimiz de memnun değildi kurdunya gitmeğe karar verdik orada daha iyi anlaşacağımız kimseler bulacaktık.

Jüp ve Valanten kışların büyük ve tenha odasında can sıkırsı ile dolaşıyorlardı. Bizî görüncü meserretle tağrıldılar. İskambil oynamak için bir Kare teşekkül etmiş demektir.

Jüp birkaç saatlik bir müddette bir asker şurasına aza olmuş. Kendi kendine giremeyecek. Kolonyada nezih şalıktan dolay kimse bu intihaba itiraz etmemiş.

VAKIT

29 kânunevvel Pazartesi 1930

	Dahilde	Hariçte
1 aylık Kuruş	150	—
3	400	800
6	750	1450
12	1400	2700

ŞABAN

1349

Bu gecek Ay

Gün dönümü fırtınası

Güneşin doğuşu : 7,25 — batışı 16,47
Ayın doğuşu : 11,18 — batışı : 1 38

Namaz vakitleri

Sabah Öğle İkindi Akşam Yatsı İmsak
5,56 12,15 14,35 16,47 18,26 5,38

Radyo :

Bu akşam İstanbulda

Saat sekizden ona kadar alaturka fasıl.

Sinemalar :

Alkazar — Dünyadan uzak
Alemdar — Kartal yuvaları
Artistik — Hay Tong
Asri — Hacı Fazıl
Beşiktaş Hilâl — Rozita
Elhumal — Uçurum
Elhamra — Kadın isterse
Ekler — Yunan tiyatro trupu
Fransız — Kiveli trupu
Glorya — Bedavacılar şahı
Hale (Uskûdar) Karanlık mazi
Kemal B.— Karlı denizler
Majik — Garp cephesi
Melek — Operada yangın
Opera — Ren kızları
Süreyya Kadıköy - Prenses Kiki
Şak — Dünyadan uzak

Darülbedayi Temsilçileri

Salı günü akşam saat 21,30 da İSTANBUL BELEDİYESİ
yalnız muallim ve talebeye

Yaşayan Kadavra
6 tablo 6 perde

Yazan: Tolestoy
Tercüme eden
Reşat Nuri B.

6 yaşından aşağı çocuklar tiyatroya kabul edilmez

Kişi hergün saat 12den itibaren açıktır

Milton'u

Ergeç bu hafta

Glorya Sinemasında

Bedavacılar Şahı

Filminde mutlaka gidip göreceksiniz

(Bitmedi)

Asmalimesçit:

Romanımsı hakikat,
hakikatımsı roman: 27

74

Çıkmadan batan Penfamoh gazetesini, Meserret kıraathanesinde ...

Giyindim. Kapıdan çıkarken Piri:

— Artık beni sevmiyorsun, dedi, ben gideceğim.

Birinci kısmını burakarak sözlerinin ikinci kısmına cevap verdim.

— Nereye gideceksin?

— Halepte bir anjıman teklif ediyorlar, daha kabul etmedim, sen ne dersin?

— Burada boş oturmaktansa kabul etmeni tavsiye ederim.

Gayet soğuk bir tarzda söylüyorum. Piri hiç bir cevap vermeden yorgani yüzüne çekti. Bende çıktım, Server Bedi ile buluşmak üzere Meserret kıraathanesine indim.

Kendi kendime, tramvayda, lânet ediyordum. Nasıl bu kadar katı yürekli olmuştum. Nasıl?

Öyle zannediyordum ki herkes benim yüzümden içimden geçenleri anlıyor ve bana ters ters bakıyorlardı. Sirkeçide indim. Gramofoncu dükkânlarından birinden eski bir Fransız şarkısının sözleri geliyordu:

"Git. Bir başkası intikamını alacak.

Git. Arkana beyhude dönme, git.

Aman yarabbi, ne kadar "şuridedil," olmuştum. Bu şarkıyı dinlememek için hızlı hızlı yürüdüm. Fakat o, "git...", diyen sesin garipliği kulaklarımdan bir türlü gitmiyordu.

Meserrete girdim. Server Bedi daha gelmemişti. Köşede, matbuatın bütün tanınmış çehreleri toplanmış, münakaşa ediyorlardı. Nizamettin Nazif anlatıyordu:

— Evet, eğer bugün hepimiz bu işe karar verir ve bir anonim şirket yaparsak bu gazete çıkar. Öyle ya, hem bizden başka gazetelere yazı yazan kim var? Hepimiz birden bire çekilelim, bütün tanınmış muharrirler bir gazetede yazmaya başlıyalım ve o gazeteyi 100 paraya satalım, âlimallah ortalığa duman attırırız.

Mahmut Yesari, ağzında emzik gibi narçilenin marpuçu bir taraftan ötündeki çığılı kâğıda tefrikasını yazıyor, bir taraftan kıs kıs gülüyordu.

Nizamettin bir kâğıt çıkardı.

— İsimlerinizi yazdırınız, dedi.

Herkes hem kendi ismini, hem de bu işe gireceğini zannettiği arkadaşının ismini yazdırdı. Baş-

ta Nizamettininki olmak üzere Peyami Sefa, Reşat Nuri, Mahmut Yesari, Necip Fazıl, Va-Nu, Ahmet Kutsi, Sadrı Etem, Kemalettin Şükrü, Osman Cemal ve daha şimdi aklına hemen gelmeyen bir çok arkadaşların ismi daha yazıldı. İş, oldu bitti, denildi. Fakat birisi:

— Gazetesinin ismi ne olacak? diye sorunca hep apışıp kaldık. Her kes bir şey söyledi. Nihayet birisi:

— Her kesin isimlerinin ilk hecelerinden ve aynı hece teker-rür etmemek şartile bir isim yapalım, diye ortaya bir fikir attı.

Kalemlere sarıldık ve on dakika sonra ortaya şu isim çıktı: PENFAMOH. Bu aralık içeri Server Bedi girdi. Hep birden:

— Yahu, seni unuttuktu, gel dediler.

Geldi. Meseleyi anlattık. İsimleri tetkik etti, ve:

— İyi, dedi, unutmusunuz,

ben Peyaminin olduğu yere girmem.

Sonra ilâve etti:

— Bu Penfamoh bir gazete

isminden ziyade bir kurşun kalem

markasına benziyor.

Nizamettin atıldı:

— Hayır, olamaz, bir kurşun

kalem için en münasip marka

Kara Davuttur.

On sekiz cildi münteşir, elli altısı henüz gayri münteşir ve hülâsası birer ciltlik mabaath üç kitap halinde çıkmış, sinemaya alınmak hakkı "Klakson film," şirketi tarafından alınarak başrolü Douglas Ferbanksa tevdi edilecek olan bir dağ eserin isminden daha münasip hiç kurşun kalem markası olur mu? Asla! Yoktur ve olamaz, hem olamaz. Zira ve çünkü...

Mahmut Yesarinin gölgesi gibi peşini bırakmayan aktör Kont Saffet söze atıldı:

— Him, biliriz...

Nizamettin, etraftan yükselen kahkahalar arasında vereceği cevabı unuttu.

Hoş, onun bir söz söylemesi için hatırlaması da lâzım değildi ya!

Server Bedi ile bir köşeye çekilerek konuştuk.

(Bitmedi)

Tashih

Dünkü tefrikamızın ikinci sü-

Menemendeki ulu şehidin mezarında

[Üst tarafı birinci sayfamıda]

Manisada yeniden 18 erkek ve 4 kadın tevkiif edilerek Menemene getirildi. Mevkuflar ihtilâttan memnu ve ayrı ayrı yere hapsedilmişlerdir. Mürteciler Manisadan çıkınca Menemenin Bozalan köyüne gelmişler ve bu köyde on gün kalmışlardır.

Tahkikata bu noktadan da ehemmiyet veriliyor. Bozalan köy halkı bu itibaratta bulunmadıklarından kabahatli görülmüş ve yobazları evlerinde misafir eden beş şahıs tevkiif edilmiştir.

YENİ NETİCELER

Canilerin silâhları Paşa köyünden tedarik ettiği anlaşıldı, ve Paşa köyünden de beş kişi tevkiif olundu. Manisada tevkiif edilmişler arasında askerî tabur imamlarından İlyas ve Osman efendiler tevkiif edildiler.

Manisada tevkiif edilmiş evvelâ Manisa müddei umumisi tarafından ifadeleri alınıyor, badehu Menemene sevkediliyorlar.

MANISADA TAHARRİYAT

Manisa, 28 (Husufi) — Dün gece şüpheli eşhasın evinde yine thaarriyat yapılmıştır. Orta mektep kâtibî Ahmet tabur imamlarından İlyas ve Osman efendiler tevkiif edildiler.

ŞEYH HALİL İZMİRDE TEVKİF EDİLDİ

İzmir, 28 — Burada şeyh Halil isminde bir şahıs tevkiif edildi. Şeyh Halil Balıkesirli ve kadınlar tekkesinin şeyhi ve aynı zamanda Fethi B. in Balıkesiri ziyareti günü intişar eden İstiklâl gazetesi sahipleri İbrahim Süruri ve Mustafa ve Abdullah Ef. lerin babasıdır.

Tahkikat neticesinde Şeyh Halilin evvelâ Somaya gelerek bir ay kaldığı ve İzmirde Aydın şimendifer kumpanyası memurlarından Salâhattin sıkı muhaberetinde bulunduğu anlaşılmıştır. Şeyh Halil İzmirde Eşrefpaşa mahallesinde tenekeci Ahmedin evinde uzun müddet misafir kalmış ve Aydın'da geçmiştir. Şeyh Halil Aydından avdetinde İzmirde yakayı ele verdi ve Menemene sevkedildi. Balıkesirde bir de Namık isminde bir şahıs tevkiif edilmiştir.

İzmir, 28 — Menemen hâdisesi münasebetile bir taraftan Adliye, diğer taraftan da zabıta marifetile yapılan tahkikat büyük bir süratle ilerlemektedir.

Bu hâdiseler alâkadâr olarak sabık S. fırkanın Balıkesir şubesi reisi tunuadaki son cümle yanlış olarak dizilmiştir.

Bizzat muharririnin bile bir şey anılamadığı bu cümlelerin aslı budur. Lütfen öyle tashih ederek okuyunuz:

"Ona malik olmak istediğim zaman mun.anaatta bulunmak şöyle dursun, istemediğim, istiyemediğim zamanlar bile benimkinden daha kuvvetli bir ihtirasla arzumu, almak, kopararak almak arzumu, onun ilerisine geçip kendisinden vermek daima daha çok vermek suretile azaltırdı."

Süruri, B. dün Balıkesirde tevkiif edilmiş ve İstiklâl gazetesinin çıktığı matbaada da tahariyat yapılmıştır. Fakat bu sabah (Ankara) dan (İzmir) e gelen bir telgrafta İbrahim Süruri Beyin Suriyeye firar ettiği bildirildi. Halbuki bu zat bu dakikada mevkuflar bulmaktadır.

HÂDİSE ŞÜMULLÜDÜR

İzmir 27 — İcra edilmekte olan tahkikatın şimdiki dereceleri bile Menemenen faciasını ika eden mürtecilerin esasen büyük bir şebekeye merbuti yetlerini meydana çıkarmıştır. Bu şebeke nakşibendî tarikati salikleri arasında ve bu tarikatın teşkilâtı dairesinde oldukça geniş tertibata istinat ettirilmiştir. Bilhassa hâdisesinin esasında Menemenden kaçabilip ahiren Manisa vilâyetinde yakalanan ve Menemene getirilen iki haydudun birinin ifadate vaziyeti pek ziyade tenvir etmektedir. Buna nazaran mürtecilerin İstanbul ile, Balıkesir ile, alâkaları muhakkaktır. Menemene gelen mürtecilerden Hasan İstanbul'a gelip orada icap edenlerle görüşmüştür, ve yine bu Hasan Manisa ile Menemen arasında ve köylerde — Seyyar satıcı sıfatıyla — mekik dokuyarak oradaki istihzalar için haber getirip götürmek vazifesini görmüştür.

Menemende Hoca Sfalet Ef. elebaşı idi ve burasını hazırlamak vazifesini o deruhte etmiş bulunuyordu. Saffet Hocanın her hafta Manisaya giderek (Hatuniye) camiinde vazılar verdiği ve Manisada tevkiif edilmiş olan 3 hoca ile pek sıkı fıkı ahbab olduğu tahakkuk etmiştir. Hocanın camide verdiği vazılar tetkik olunmaktadır.

MEB'USLARIN FIKRI

Ankara, 27 (Telefon) — Meclis ve hükümet mahafili Menemen hâdisesini ihmale gelmeyen meselelere derecesinde ehemmiyet ve asabiyete takip etmektedir.

Bir taraftan Dahiliye Vekâleti, diğer taraftan makamatı askeriye jandarma umum kumandanlığı ve emniyet ümumiye tetkik ve tahkiklerine devam ediyorlar.

Haber aldığımız göre hâdisenin henüz tenevvür etmeyen bazı canlı noktaları hakkında sorulan suallere, hâdisenin cereyan ettiği mntakadaki salâhiyyetler memurlar, cevap vermekte müşkülât çekmişler ve bazı suallere ancak kaçamaklı cevaplar verebilmişlerdir.

Bu cihetler, tahkikatın devamı ve Dahiliye Vekili ile ordu müfettişi Fahrettin Paşanın tahkikata mahallinde Nezaret emelleri ile meydana çıkacaktır. Hâdiseler üzerinde geniş bir tarzda tahkikata idare eden heyet lüzum görüldüğü eşhası tevkiif ettirmektedir.

İstanbulda yapılan ve gizlenmek istenen tevkiifata bu meyardandır. Bu işte Koynada da bazı kimselerin dahil bulunduğu söyleniyor.

Meclis mahalfinde hâkim bir kanaate göre inaktif korumak için alınacak tedbirler meyanında İstiklâl mahkemeleri usulünü ihdas etmeğe lüzum görülmesi bile tahkikatın selâme-

ti için mezkûr havalide mevzii bir karar met böyle bir karar verdiği takdirde bu karar, teşkilâtı esaslı kanunu meclisince meclisin tasdikine arz olunacaktır.

Diğer taraftan inkişâp aleyhine işlenmiş cürümler için şedit bir kanun ihtiyâç gösterilmekte ve mecliste kanun derhal tanzimi ve mecliste kanunîyet kespilmesi elzem addedilmektedir.

Menemen hâdisesinde ihmalî rü'ya edilen memurların şiddetle tecziyesi lüzumu, meclis mahafilinde yalnız bir arzu değil bir karar halindedir.

BÜYÜK İHTİFAL

Ankara, 27 (Telefon) — Türk ocakları Ankara merkezinde şehit Kubilâz B. için yapılması takarrür eden büyük ihtifal önümüzdeki cumaya tehiy edilmiştir.

FEVZİ PŞ. HZ. NİN ODUMUZA HITABI

Ankara, 28 (A.A.) — Büyük Erkan Harbiye Reisi Müşir Fevzi Pş. Hz. Gazi Hz. nin orduya taziyetlerini aşağıdaki mektupla tebliğ etmiştir:

"Zabit vekili Kubilâz Beyin feci bir surette vuku bulan şehadet münasebetile Reiscümhur Hz. nin ordumuza taziyetnameleri sureti yukarıya ayınen dercedilmiştir. Bütün kıtaat ve müessesatta umum zabıt ve neferler müvacehesinde merasimi mahsusla okunmasını tamimem tebliğ ederim. Yüksek ordumuz hakkında her vakit izhar buyurulan ve bu defa bu muhabbet bir surette tecelli eden bu muhabbet ve hissiyatı âliyye karşı ordumuzun lâyezal rabıta ve şükranları Reiscümhur Hz. ne bizzat arz olunmuştur. Bu kahraman arkadaşımızın şehadetinden dolayı teessürlerini ifade ederken bu aziz şehidin ruhunu tebciyen taziyetlerimin de bütün ordu arkadaşlarıma ıblâğını ayrıca rica ederim..."

Başvekil Pş.

dün akşam
Ankaraya döndü

Başvekilimiz İsmet Paşa Hz. dün akşamki ekspres'e Ankaraya avdet etmişlerdir.

İsmet Paşa Hz. Gazi Hz. ne şehirde dün yaptıkları cevellânda refakat ettikten sonra saraya avdet buyurmuşlar, on sekiz buçuğa kadar kalmışlar, reiscümhur Hz. ne veda ederek motörle Haydarpaşaya geçmişlerdir.

Başvekilimizin teşyilerinde B. M. meclisi reisi Kâzım Paşa., Reiscümhur Hz. namına umumi kâtip Tevfik, ser yaver Rusuhi B. lerle, Halk fırkası teşkilât heyetinden Ali ve Cemil B. ler, Kılıç Ali, Recep, Reşit Galip, vali Muhiddin B. ler şehrimizde bulunan meb'uslar ve diğer bir çok zevat bulunmuşlardır.

"Vak.,tın Tefrikası: 45

Kadınsız Memleket

Yazan: Peter Bilo

— Parker ölmeli mi, ölmemeli mi?

Odada yine dönüp dolaşmağa başladı. Sonra birden makine başına keştu. İğine yarıyabilecek bütün merkezleri çağırıldı. Fakat hiçbir müspet netice hâsıl olmadı.

— Cevap yok. Herkes uyuyor!

O dakikada onu gören olsa idi muhakkak çıldıracağına hükmedecekti. Saçlarını yuluyor, başını yumrukluyor!

— Yarabbi ben ne yaptım, çıldırdım mıben? diye döğünüyordu.

Fakat ne yapsa, ne etse boştu. Artık vakit geçmişti. Minder üstüne atıldı, hümmalı bir uykuya dalıdı.

* * *

Ertesi sabah odayı süpürmeğe gelen hizmetçi Astonu uyandırdı. Makine başından kendisini çağır-

ıyorlardı. Gitti, baktı. Kravleydi. Her sabahki gibi Kulgardinden, iş başından telgraf çekiyordu:

"Sabah şerifler hayır olsun. Nasılsınız. Burada havalar yine berbat. İki telgraf müvezzii Madam Parkerin evinde Amerikalıyı görmüşler. Bu adam artık oradan ayrılmıyor. Kadını unutunuz!,"

Arkadaşı nöbet almak için gelmişti. Aston ona geceki hâdises hakkında hiçbir şey söylemedi. Evine gitmek üzere telgraftan çıktığı kasketi başında bir kurşun kül çesi gibi ağırlaşmıştı. Beyni sızlıyordu. Anlaşılan çilesi daha bitmemiş olacaktı. Bunalityordu. Nefes alamıyordu. Ne facia idi yarabbi! Titriyerek evine geldi. Annesi kendisini kahvaltuya bekliyordu. İçine rom karıştırarak bir fincan çay içti. Annesi ondaki gayri tabilliği farket-

mişti. Ne kadar olsa bir madenci karısı idi. Hem de felâket görmüş, dul kalmış bir hizmetçi karısı.

— Yavrum nen var?

— Hiç anne.

— Saklama.

— Bir şey yok. Bir yerde hat kırılmış. Yine bir madenci kaza geçirmiş olmalı. Hâdisesini sınırlarımı bozdu. Kocasının ölümünü hatırlıyan anne bu birkaç kelimenin ihtiva ettiği faciayı anlamakta gecikmedi.

— O halde bütün gece uyumamışsındır. Oğlum, dedi. Her halde vaziyeni yaptığımdan eminim. Biçareyi kurtaracaksınız.

Anne gitti, bir bardak su getirdi. Fakat oğlu cevap vermedi. Onda bunalan, boğulan bir adam hali vardı.

Anne gitti, bir bardak su getirdi. — Anne, emin ol, bir şeyim yok. Hem ısrar etme. Bu meslekimize ait bir sır. Bahsetmiyelim, artık.

* * *

Aston o gün izinli idi. Öğleden sonra bir sandal gezintisi yapmak istiyordu. Evden çıkacağı sırada bir telgraf aldı.

Smit Londradan yola çıkmıştı. Yanında kendisi için bir, Aston için de bir kadın getiriyordu. Aston için bir kadın... İyi ama onun kadını vardı.

* * *

Aston Simon River nehrinde bir sandal tuttu. Tenha sahillerde uzun uzun bir gezinti yaptı. Geriye dönerken bir sürü koğu kuşu etrafını aldı. Onlardan kurtulmak istiyordu. Sandal akıntıya bıraktı. İlk bir güneş yavaş yavaş gruba yaklaşıyordu. Bu manzara bir sinema şeridi gibi yerini başka sahnelere terketti.

Parker ve Cimmi çölde ölmüşlerdi. Kendisini hapse atıyorlar idama mahkûm ediyorlardı. Cellât geliyordu. Dar ağacına götürülüyordu. Kendisini takip eden kalabalık arasında Amerikalı ile elvan de vardı. Hâkim ayağa kalkarak kural namına ilâmı okuyordu. İlâmda vazifesini yapmadığı bu yüzden çölde iki maden arabasının vefatına sebep olduğu bütün bunları bir kadın için yaptığından idamına hak kazandığını anlatıyordu.

Babasını gördü. Kendisine lânet ediyordu: Tomas Astonun oğlu idama mahkûm olsun, ha! diye haykırıyordu.

Amerikalı ile madam Parkeri gördü. Bunlar kendisine hiç bakmıyorlar, idamını seyre gelenlerin alkışlarına kızmış görünmüyordu. Gözlerinde Annesini gördü. Yalnız o kendisine kızmış görünmüyordu. Gözlerinde hazin bir bakış vardı.

— Evet anne ben seni aldattım. Ben biçare kazazedeleri kurtarmadım. Ben katil oldum. Hem bunları niçin yaptım biliyor musun anne? Bir kadın için.

Annesi her zamanki tatlı sesi ile soruyordu:

— O kadın nerede oğlum? Ne yaptın onu?

— İşte orada anne. Amerikalının yanında. Görmüyor musun? Numaralar 68! O benim karımı anne. Benden aldılar. Gaspettiler.

Bu sahneleri yine bir kakkaha buluramı takip etti. Tabii Kulgardideki gibi.

Sınırları yatıştı diye sandalın içine arka üstü yattı. Halbuki bir adamın böyle boylu boyunca uzanması müsaite değildi. Suyun kuvvetli akıntısı arasında döne döne yuvarlanırken

(Bitmedi)

HARİCİ HABERLER

Elmas istihsalâtı

Amsterdam, 27 (A.A) — Elmas fabrikaları sahipleri, 1931 nisanından itibaren elmas istihsalâtının yüzde elli nisbetinde eksiltmesine ittifaka yakın bir ekseriytle karar vermiştir.

Hava nezareti

Paris, 27 (A.A) — Harbiye, Bahriye ve hava nazırları arasında vukubulan mükâlemeleri esnasında hava işleri nezaretinin taksimi ile harbiye ve bahriye nezaretlerine raptedilmesine karar verildiği hakkında ortaya çıkarılan şayialar hava işleri nezareti tarafından tekzip edilmektedir.

Halâ esaret mi?

Cenevre, 27 (A.A.) — Akvam cemiyeti meclisi, gelecek içtimada Liberyada esaret ve mecburi çalıştırma usullerinin güya elâ'a mer'i olduğu hakkındaki iddia üzerine tabkikat komisyonu tarafından kaleme alınan raporu İngilterenin talebi üzerine tetkik edecektir.

Bir Lort öldü

Londra, 27 (A.A.) — Lort Melchett, ölmüştür.

Rangon isyanı

Rangoon, 27 (A.A.) — Tharraw - Addiden gelen bir habere göre, asiler son 24 saat zarfında birkaç köye taarruz etmişlerdir. İnseinde asilerden 17 kişi ele geçirilmiştir. Isyana sahne olan yerlere takviye kıtaatı gönderilmiştir.

Ağabeyisi gibi...

Londra, 27 (A.A.) — Kıralın küçük oğlu prens George bir av eğlencesi esnasında attan düşmüştür. Prens omuz kemiği çıkmış, fakat biraz sonra bir cerrah tarafından tekrar yerine konmuştur. Prens sıhhi vaziyetinde endişeyi mucip birşey yoktur.

Yahudi kongresi

Londra, 27 (A.A.) — İngiliz siyonist birliğinin 51 inci senelik konferansının bu akşam açılan ilk celsesinde İngiltere dahilindeki syonist cemiyetlerinin muhahasları hazır bulunmuşlardır. Bu içtimada, hükümetle elyevm cereyan etmekte olan müzakerat neticesinde Yahudi ajansının Suriyedeki mesaisine hiçbir müşkül ve mania karşısında kalmaksızın devam edebileceği ümidi izhar olunmuştur. M. Lloid Georg ile Kanada Başvekili M. Bennette, konferansa iştirak eden muhahaslara tevaccüh ve muhabbetini bildiren telgraflar göndermişlerdir.

KÜÇÜK HABERLER

▲ Sinemalarda bir film gösterilirken gelecek programa ait film parçaları da reklam için gösterilmektedir.

▲ Defterdarlık sinemalara bir tamim göndererek bu reklamlar için de ayrıca vergi vermeleri lazım geldiğini bildirmiştir.

▲ Belediyede yapılan tetkikat neticesinde seyrisefer teşkilâtının polisten ayrılmasına lüzum görülmüştür.

▲ Maarif Vekâleti umumî müfettişlerinden Ali Galip ve Bahri Beyler teftiş yapmak üzere Bursaya gitmişlerdir.

▲ Maarif müfettişleri mntakaları dahilindeki köylerden hangilerinde mektep olup olmadığını serian vekâlete bildirecektir.

▲ Tuz sarfiyatının azaldığı hakkında çıkan şayialar Tuz inhisar müdürü Hacı Raif B. tekişip ederek bu şene bilakis tuz sarfiyatının geçen senekinden çok fazla olduğunu söylemiştir.

Satılık Dansing, sinema, gazino ve otel
Istanbul Emvali Eytam idaresinden:

Fatma Muazzez Hanımın istikraz eylediği mebalîğ mükabilinde idareimiz uhdesinde vefaten mefruğ bulunan Şehzadebaşında Fevziye mahallesinde cedit 1,3 numaralı maa bahçe otel, sinema ve gazino satılıktır. Mezkûr bina tramvay durağında ve köşede olup bir tarafı gazino ve bir tarafı da sinema ve dans salonudur. Dans salonunun methali renkli çini taşı ile döşenmiştir. Dahilinde halâsı, elektriği, terkos suyu mevcuttur. içindeki muntazam sahnenin sağ tarafında oyunculara mahsus beş odayı muhtevi ayrıca inşa edilmiş yarı kârgir bir bina vardır. Gazinonun ise hem Şehzade caddesinde, hem de Fevziye caddesinde kapısı olup methali keza renkli çini döşelidir, etrafı camekânlıdır ve dahilinde gene terkos suyu ve elektrik mevcuttur. Üstünde bir sofa, altı oda, bir mutfak, bir halâ vardır. bina kâgirdir. Burası da otel gibi ayrıca kiraya verilebilir. Gazino ile salonun arkasında kapısı Fevziye caddesine açılan bir aralık bahçe vardır.

Sinema salonu Türk salonu namile, kiraatane ise Fevziye kiraatanesi diye meşhurdur.

Mezkûr mebani ve bahçenin birinci ihalesi 10,000 lira bedelle talibine 27-12-930 tarihinde icra edildi. Kat'î ihalesi de 12-1-931 pazartesi günü yapılacaktır. Fazla sına talip olanlar ve satış şartlarını öğrenmek isteyenler o gün saat 15 buçuğa kadar Adliye binası dahilinde İstanbul Emvali Eytam idaresine müracaat etsinler.

SPOR

Spor kongresinde neler görüşülecek?

Ankaradan verilen malûmata göre 2 kânunusanide Ankarada toplanacak olan umumî spor kongresi için hazırlıklar başlamıştır. Kongrede nizamnamenin bazı maddeleri tadil edilecektir. Bilhassa son zamanlarda ademi muvaffakiyetle neticelenen bazı seyahatler ve klüpler arasındaki ayrılıklar üzerinde görüşülecektir.

Ankara mntakası muhahasları içtima ederek umumî kongreye verecekleri raporu hazırlamağa başlamışlardır. Ankara mntakasını kongrede Naşit Hakkı Bey temsil edecektir. Ankara klüpleri de ayrıca birer muhahas bulunduracaklardır.

ADEMİ İKTİDAR
ve bel gevşekliğine

karşı en müessir deva Servoin haplarıdır. Deposu: İstanbulda Sirkeçide Ali Rıza Merkez eczanesidir.

Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmirde Irgatpazarındaki, Trabzonda Yeni Ferah eczanelerinde bulunur.

Kütahya vilâyetinden:

Kütahya ziraat âletleri fabrikası için meşhur markalardan 4 adet dolu tüpü ve bilumum yedek parçalarile birlikte bir adet müceddet ve 800 lira bedeli muhammineli oksijen kaynak makinesi 14 kânunusani 1931 çarşamba günü saat 15 te ihale edilmek üzere alenen münakasaya konulmuştur. Taliplerin bedeli muhammenin yüzde 7,5 ğu nisbetinde dipozito akçalarile mezkûr günde vilâyet daimî encümenine müracaatları ilân olunur.

Doktor

Hafız Cemal

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (14-16) de İstanbulda Divan yolunda 118 numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder.

İstanbul: Tel. 2398

Doğum ve Kadın hastalıkları
mütehassısı
Doktor

Hüseyin Naşit

Türbe, eski Hilâiahmer binası
No. 10 Tel. İstanbul: 2622

Operatör Doktor

Halil Sezai

BASUR MEMELERİ

Ve cerrahî hastalıkları mütehassısı .Di-
van yolu DoktorEmîn paşa sokak No20

Kazanmak için
ilk şart ilândır

İlânsız kazancı artırmaya
savaşmak, havada ta-
resiz uçmaya çalış-
mak gibidir

Ticaretinizde, san'atınızda muvaffak olmak istiyorsanız gazete ilânına ehemmiyet veriniz: Gazete ilânı ilânların en ko'ayı, en ucuzu, en te sirlisidir.

İşte ilân tarifemiz:

Sonuncu sayıfada	Satırı Kuruş	12,5
5 inci "	" "	25
4 " "	" "	40
2 " "	" "	100
1 " "	" "	200

Resmî ilânlar, sonuncu sayıfada 10 Kr

İlân memurumuz size faydalı bir ilânın şekil ve ücreti için hizmet etmeğe hazırdır.

Türkuvaz

31 Kânunuevvel Çarşamba
ŞEN REVEYON

Yıldızlar:

DAMVYA

MOOD

REN AND BABY

YVETTE

2 Nikitin

Petrof Rus Balalaykası

Song Zazz 6 Fuhrmans

Seyrisefain

Merkez acentesi: Galata Köprü başında
Beyoğlu 2862 Şube acentesi: Sirkeçide
Mühürdar zade hanı altında Tel.İst.2740

Pire-İskenderiye
postası

(ankara) Vapuru 30 saat
kânunuevvel Salı 10da

Galata rıhtımından kalkarak
çarşamba sabahı İzmir
perşembe sabahı Pire-
ye cumartesi sabahı İskende-
riyeye varacaktır. İskenderiye-
den pazartesi 15 te kalkarak
çarşamba günü Pireye uğrıya-
rak Perşembe günü İstanbula
gelecektir.

Trabzon birinci Postası

(MAHMUTŞEVKETPAŞA)

vapuru 30 kânunuevvel Salı akşamı
Galata rıhtımından kalkarak
Zonguldak, Inebolu, Sinop, Sam-
sun, Giresun, Trabzon, Rizeye
gidecek ve dönüşte Sürmene,
Trabzon, Görele, Giresun,
Ordu, Ünye, Samsun, Sinop,
Inebolu, Zonguldağa uğrıyarak
gelecektir.

Ayvalık sürat postası

(MERSİN) vapuru 30

kânunuevvel Salı 17 de Sirkeci
den Gelibolu, Çanakkale, Kü-
çükkuyu, Edremit, Burhaniye,
Ayvalığa kalkacak ve dönüş-
te Altınoluğa da uğrıya-
caktır.

BAYRON MARSILYA EKSPRESİ

Lüks posta vapuru Patris II 6 K. sani
perşembe günü tam saat 10 da Galata
rıhtımından hareketle doğruca Pire ve
Marsilyaya gidecektir. Üçüncü sınıf yol-
cular için yataklı ve mahfuz mahalleri
olup her nevi eşyayı ticariye kabul olu-
nur. Dünyanın umum limanları için bilet
verilir. D. Anagnostopoulos ve K. Siskidis.
Galata Çinili Rıhtımhan Tel. Beyoğ. 2612

İstanbul birinci ticaret mahkemesinden:

İstanbulda Çakmakçılar yokuşunda
21 numaralı mağazada hazır elbise ti-
cariyeti ile iştiğal etmekte iken mahke-
mece iflâsına karar verilmiş olan Ser-
kis Yerelegyan ve Aris Lüsıgıyan
şirketinin alacakları ile icraen aktet-
miş olduğu kongordatonun mahkeme
mizce tetkikatı bilicra 18 kânunuevvel
930 tarihinde tasdikine kadar verilmiş
olduğundan keyfiyet gazetelerle ilân
olunur.

Türkiyelîş Bankasından

Sene başı münasebetile 1 kân-
nusanı 1931 perşembe günü
İstanbul ve Beyoğlu şubelerimiz
kapalı bulunacaktır.

Üsküdar Hâle

Sinemasında (Karanlık Mazi) mü-
messili (Lora Laplant). Hâveten: (Yarış
Kıralı). Her gündüz 3 te gece 9 da,
Cuma-günleri 2 de 4 te 9 da, gelecek
program Praterde bir gece.

Muğla vilâyetinden:

Vilâyet Nafia dairesi silindirleri için 3786 lira 38 kuruş be-
deli keşifli inşa ettirilecek garaj ve atelyenin 2500 lirası bu sene
ve mütebakişinin senesi atıye bütçesinden tesviye edilmek şartile
ve ikinci Kânununun 12 inci pazartesi günü saat on beşte encü-
meni vilâyet kaleminde ihalesi icra kılınacağından şeraiti lâzime-
yi haiz olup inşasında talip olanların yedi buçuk teminat
akçeleriyle birlikte makamı vilâyete müracaat eylemeleri ilân
olunur.

Ispirto ve ispirotolu içkiler inhisarı umum müdürlüğünden:

700,000 adet mantar

Kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhale 10 Kânun-
usani 931 Cumartesi saat 11 de icra edilecektir. Taliplerin mün-
akasa şartnamesini almak üzere Mübayaat komisyonu kitabe-
tine müracaatları.

Devlet demiryolları ilânları

Daktilo araniyor

D. D. yolları ve limanları U. idaresi zat işleri müdüriyetinden:
İdaremiz muhasebe dairesi için bilmüsabaka fransızcaya da a-
şına bir daktilo alınacaktır ve buna görülecek kabiliyetine göre
80-100 lira şehri maktu ücret verilecektir. Talip olanların evrakı
müsbetelerle Ankara'da idareyi umumiye zat işleri müdürlüğüne
İstanbulda Haydarpaşa işletme müfettişliğine müracaat eylemeleri

Çekme demir ve galvanize gaz boruları ve teferruatının ka-
palı zarf münakasası 9-2-931 pazartesi günü saat 15 te Anka-
rada Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvak-
kat teminatlarını aynı günde saat 14,30a kadar komisyon kâtip-
liğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini onar lira mukabilinde Anka-
rada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

170 ton adi ve 55,5 ton İsveç demirinin kapalı zarf ikinci
münakasası 26-1-931 pazartesi günü saat 15 te Ankara'da Devlet
demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve mu-
vakkat teminatlarını aynı günde saat 14,30 a kadar komisyon
kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beşer lira mukabilinde Anka-
rada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

10000 M3 oksijenin kapalı zarf münakasası 19-1-931 pazar-
tesi günü saat 15 te Ankara'da Devlet Demiryolları idaresinde
yapılacaktır. Münakaasaya iştirak edeceklerin teklif mektupları-
rını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 14,30 a kadar
komisyon kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beş lira mukabilinde Anka-
rada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

M. M. V. Satın alma ilânları

3 K. O. S. AL. Komisyonundan:

Kırklareli ve Babaeski kıtat ihtiyacı için aşağıda cins ve miktarları ve münakasa
şekli ve gün ve saatleri yazılı mektûlat kapalı zarf münakasaya konulmuştur.
Şartname evsafflarını görmek isteyenler hergün öğleden evvel komisyonumuza
ve münakasaya iştirak etmek arzu edenlerin Kırklarelinde firka satın alma
komisyonuna müracaatları.

Mahalli	Cinsi	Miktarı	münakasa şekli	Tarihi	Gün	saat
Kırklareli	nüş arpa nis- fi yulâf ve kâ- milen arpa	455000	kapalı zarf	14-1-931	Çarşamba	10
Babaeski	aynidir	225000	kapalı zarf	14-1-931	"	15
Kırklareli	Kuru ot	406000	kapalı zarf	15-1-931	Peşembe	10

Rumen lisanıyla yazılmış musahabe
umumiye, münakasa ve mübayaa kanun-
larının Türkçe lisanına tercümesi
31/12/930 çarşamba günü saat 14 te Fın-
dıklıda heyetimizde pazarlıkla ihale
edilecektir. Rumen lisanına vâkıf ve
tercümeye muktedir zevatın kanunları
görmek üzere her gün ve pazarlığa
iştirak etmek için de ihale şartından
evvel tercüme için verecekleri fiyatın
yüzdde yedi buçuk nispetinde teminat
larile Fındıklıda heyetimize müracaat

Hastaneler için 11665 metre yerli
malı patiska kapalı zarf münakasaya
konulmuştur. İhalesi 5-1-931 pazartesi
günü saat 14 te Fındıklıda heyetimizde
yapılacaktır. Taliplerin yerli kuruş-
luk pul mukabilinde şartnamesini alma-
ları nümunesini görmeleri ve ihale sa-
atinden evvel teminatlarile teklifname-
lerini heyetimize vermeleri.

Zaradaki kıtatın ihtiyacı olan düz kır-
on kapalı zarf münakasaya konulmuş-
tur. İhalesi 31-12-930 çarşamba günü saat
ondörtte Askeri satın alma komisyonun-
da yapılacaktır. Taliplerin şartname al-
mak ve tekliflerini vermek üzere temin-
atları ile mezkûr komisyon müracaatları.

Eskişehirde bir muhabere deposu inşası
kapalı zarf münakasaya konulmuştur. İha-
lesi 15-1-931 perşembe günü saat
14 de Eskişehirde kolordu satın alma
komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin
şartname, keşif, pilân ve şeraiti fenniye-
sini görmek üzere her gün ve 984 liralık
teminatlarile muayyen saate kadar Eski-
şehirde mezkûr satın alma komisyonuna
müracaatları.

VAKIT in Küçük ilânları

Her gün neşrolunur

Tarife	kuruş
1 Defalık	30
2 "	50
3 "	65
4 "	75
İhtiyaç kalmayın- caya kadar (azami 10 defa) ilân edil- mek üzere maktu	100

Abonelerimizin her üç aylığı için
bir defası meccanen!
4 satırı geçen ilânların fazla satırı
için 5 er kuruş zammolunur.

SATILIK UCUZ EMLAK
Tophaneli oğlunda merhum Bahri
Pş. hanelerinin 19 kânunusani 931 pa-
zartesi saat 15 ten 16,30 a kadar Üskü-
dar sulh hukuk mahkemesince kat'iyen
satılacaktır. Fırsatı kaçırmayınız.
(3)

BALO MUTEŞEBBİS HEYET- LERİNİN NAZARI DIKKATİNE

Cazbant, ve orkesteraya ihtiyacı
olan zevatın müsait şartile mü-
zike tedarik edebilecekleri yegâ-
ne mahal Garp Musiki San'at-
kârları cemiyetidir. Komsiyon
alınmaz. İstiklâl caddesi Par-
makkapu Muhıpbey apartmanı.
(6)

BİR DAKTİLO Hm. İŞ ARIYOR

Herhangi sistem makine olursa ol-
sun hatasız çalışabilir elinde müfettiş-
likten musaddak şahadetnamesi mev-
uttur.

Adres: Vakit gazetesinde Ş. H.
(1)

Hali tasfiyede bulunan Ticari
ve sınaî Türk anonim şirketini
heyeti umumiyesinin içtimaa da-
vetine tasfiye memurlarınca lü-
zum görülmüş olduğundan bisse-
daranın 25 kânunusani 931 tari-
hine müsadif pazar günü saat
on dörtte Şirketin merkezi olan
Sirkeciye Aksaraylar Hanında
dördüncü kattaki 19 numaralı
yazıhaneye gelmeleri ilân olunur.

Ruznamei müzakerat

1 — Tasfiye muamelâtının ica-
batından olan hususat hakkında
karar itası.

2 — Şirketin hali vaziyetinin
tetkiki suretile tanzim kılınan
mevcudat defteriyle pılançunun
tasvibi.

3 — Emvali şirketin indelhacce
toptan veya suveri saire ile fû-
ruhtuna ve bu hususta bir
karar ittihazı.

İstanbul mahkemesi asliye 6 ncı hukuk
dairesinden:

Refia hanımın kocası olup ev-
velce Bakırköy Kartaltepe cad-
desindeki hanede sakin iken
halen ikâmetgâhı meçhul Ali
Galip efendi aleyhine ikame
eylemiş olduğu boşanma dava-
sının gıyaben cereyan eden mu-
hakemesi neticesinde Kanunu
medeninin 134 üncü maddesi mu-
cibince mumaileyhmanın boşan-
malarına dair sadır olan 12-7-930
tarihli hükmü havi ilâmın bir
nüshası mahkeme divanhanesine
talik edilmiş olduğundan tarihi
ilândan itibaren bir ay zarfında
ilâmı mezkûre itiraz edilmediği
takdirde muamele kanuniye ifa
edileceği ilân olunur.

Müracaat evi
Emlak alı ve satar, ikraz evi potek
işleri yapar ve her hangi bir mür-
acaatı kabul eder. Tel. B. O. 474
Galata Aleksiyadi hanı
Müessisi: Ferit

Erzak

Ve levazımı saire münakasası

Yüksek Orman Mektebi Rektörlüğünden:
Büyükdere Bahçeköyünde kâin Yüksek Orman mek-
tebile Orman Ameliyat mektebinin mayıs 931 gagesine
kadar bakıyesi erzak ve levazımı saire ihtiyacı kapalı
zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Taliplerin şartnamelerini görmek üzere her gün ve
münakaşaya iştirak için de yevmi ihale olan 7 kânun-
sani 931 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 de def-
terdarlık binası dahilinde müessesatı iktisadiye mübayaat
komisyonuna gelmeleri ilân olunur.

İstanbul Belediyesi ilânları

İstanbul belediyesinden: Fatih yangın yerinde 62 inci adada
haraççı Muhiddin mahallesinde 12,13 harita numaralı arsalar
arasında 50,60 metro murabbaında 3,45 metro yüzünde 11 No.lu
arsanın metro murabbana 2 lira kıymet takdir olunarak satıl-
mak için açık müzayedeye konulmuştur. Taliplerin şartnameyi
görmek için hergün levazım müdürlüğüne müzayedeye girmek
için ihale günü olan 21-1-931 Çarşamba günü 8 lira teminat
akçeleriyle encümeni daimiye müracaatları.

İstanbul belediyesinden: İstanbul tephirhanesi hayvanatından
bir beygir 31-12-930 Çarşamba günü saat dokuz buçukta mü-
zayedeye ile Fatih at pazarında satılacağı ilân olunur.

Afiyon Vilâyetinden:

Afyon-Gazlı göl yolunun (24978) lira bedeli keşifli 11+450-
14+898 Kl. inşaatı 18-12-930 tarihinden itibaren 20 gün müddet-
le ve 7-1-931 tarihinde saat 15 de ihale edilmek üzere kapalı
zarf usulile münakasaya konuldu.

1 — Ehliyet vesikası almak veya kaydettirmek için münakasa
şeraiti umumiyesinin 1 inci 2 inci maddelerinde yazılı vesaikin
münakasa gününden lâakal sekiz gün evvel Vilâyet baş mühen-
disliğine tevdi.

2 — Münakasa tafsilâtile şartnameler sureti musaddakaları
nın Vilâyet Nafia başmühendisliğinden alınabileceği.

3 — Münakasaya iştirak edeceklerin münakasa ve ihale ka-
nunile şartnameler ve teferruatı dairesinde hazırlayacakları teklif
mektuplarını 7-1-931 tarihinde saat 15 den evvel Vilâyet encü-
meni Riyasetine vermeleri ve ihalenin Vilâyet daimi encümenince
icra kılınacağı ilân olunur.

4 — Müteahhidin fen memuru iş hususunda müteahhit de-
recesinde mes'ul olacağından mukavelenameye müteahhitle be-
raber imza etmesi lâzımdır.

Vilâyet Daimî Encümeni ilânları

Bedeli keşfi üç yüz dokuz lira doksan dokuz kuruştan ibaret
Sultanahmette Baytar müdüriyeti aygır deposu ahırları tamirâtı
bermucibi şartname yaptırılmak üzere 27 Kâ. evvel 930 pazar
günü saat on beşte pazarlıkla ihale edilecektir taliplerin heyeti
fenniyyeden ehliyeti fenniyelerine dair alacakları vesaikle İstanbul
belediye merkezindeki dairei mahsusada encümeni daimiye mü-
racaatları.

Büyük Tayyare Piyangosu

Hiç beklenilmediği bir zamanda birdenbire zengin olmak
ancak tayyare piyango bileti almakla kabildir.

Onun için:

Tayyare piyango bileti a l l n ı z

6. inci keşide 11-kânunusani-931 dedir

Büyük ikramiye (200,000) liradır.

Ayrıca:

"50.000,, "40.000,, "25.000,, "10.000,,
liralık ikramiye ve "100.000,, liralık
bir mükâfat vardır.